

151998

LJETOPIS

1957

ZBORNIK

GLAS IZ ASTENA

Novice ki zanimajo vse bivse stanovalce Astena

Logor - ASTEN - laborisce

Napisali za vas, Hrvati i Slovenci, stanovnici logora Asten

Izvor duhovnog svijetla u tmini, koja nas cesto okružuje

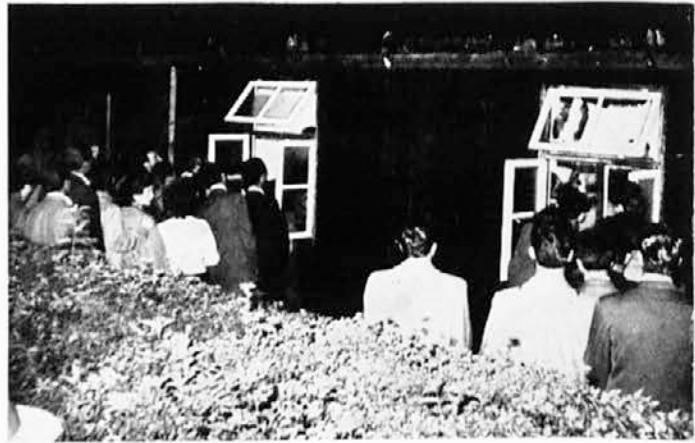
Ali ne izgleda leseni stolpic nase taboriscne crkvice v Astenu se revnejsi kot marsikatera hisica bozja v Srednji Afriki? Pa smo vendar v Srednji Evropi tudi zadovoljni v tej revscini, samo da uživamo prostost, ljubo svobodo ki jo pogresamo v zasuznjeni domovini.

I sam preuzviseni biskup iz Linza je prilikom blagoslova produljene crkvice u nedjelju 15. decembra 1957. naglasio, da bi trebalo tu nasu izbjegliku kapelu cetiri puta povecati, da bi svi vjernici mogli uci — ali radi toga imamo svake nedjelje u 8 sati slavonsku i u 9 sati hrvatsku misu, jer su bas te mise najvise posjecivane - u 10 na njemackoj i u 11 sati na poljskoj misi ima uvijek dovoljno mjesta za svakoga, jer ih ima puno manje nego Slovenaca i Hrvata.

Nasa baraka - crkvice je premalena za toliko mnoštvo naseg svijeta; ljudi su prisiljeni da kroz otvorene prozore prate svetu misu u crkvisi - neka to bude odgovor onima u nesretnoj domovini, da je nasa vjera jaca od njihove dugogodisnje antireligijozne propagande i truda da nas odvrate od Crkve i Boga!

Bogoljubni vjernici slusaju svetu misu kroz prozore, jer nisu mogli unici u prepunu crkvicu.

Puno svijeta unutar crkvice, ali i vani, na večernjoj misi u srijedu 25 septembra 1957. Iza svečanog govora prije mise vlc zupnika iz Astena, te velesasnog dusobriznika Hrvata iz Salzburga, propovijedao je i svecar sam, u slovenskom jeziku. Na kraju te propovjedi; skrusena molitva Svevisnjemu za mir medju bracom, za mir u svijetu, i za progonjenu Svetu Crkvu.

Svecenici raznih narodnosti, ali pred oltarom jednaki, skruseno se mole Bogu za spasenje svojih naroda od komunistickog jarma.

Le pogledjte izbrano cetu nasih pridnih ministrantov; slikali so se na predvecer proslave 25 letnice masnistva slovenskega dusnega pastirja Dr Kolednika, sele poleti so se organizirali, zdaj imajo redne sestanke, in najlepší sad vsega prizadevanja so semeniscniki ki so ze izšli iz teh vrst; trenutno jih je sedem v raznih semeniscih in zavodih. Od teh na slici jih je odslo ze osem (sest v Kanado, eden v Australijo, in eden v samostan Melk v Austriji). Bog daj svoj blagoslov fantom dobre volje ki ze le postati duhovniki!

(Posebnost ki bo zanimala marsikoga v tujini: vse te obleke ki jih oblacijo ministranti za oltar, je dobil zupnik Dr Ferdinand Kolednik od raznih prijateljev v Nemciji, Franciji, Ameriki in Kanadi; ker pa je zdaj ministrantov ze cez 50 ki skoraj vsaki dan radi prihajajo v cerkev, je treba tudi vedno vec oblek, in zupnik si je pomagal s tem, da je nekaj rdecih in zelenih in vijolicnih in crnih zenskih oblek dal spremeniti v ministrantska oblacila; posebno nase matere so vesele ko vidijo navdusenost svojih sinov za sluzbo oltarja.

Oltar u barak - crkvi svecano ukrasen prigodom proslave 25-godisnjice svecenickog redjenja naseg logorskog zupnika (uvijek optimisticki raspolozenog) kanonika velicasnog Dr Ferdinanda Kolednika.

Cestitanja prilikom 25 godisnjice svecenstva logorskom zupniku kanoniku Dr. Ferdinandu Koledniku. Uvijek on razumije teznje svojih privremenih zupljana, koji iz logora odlaze na sve strane svijeta.

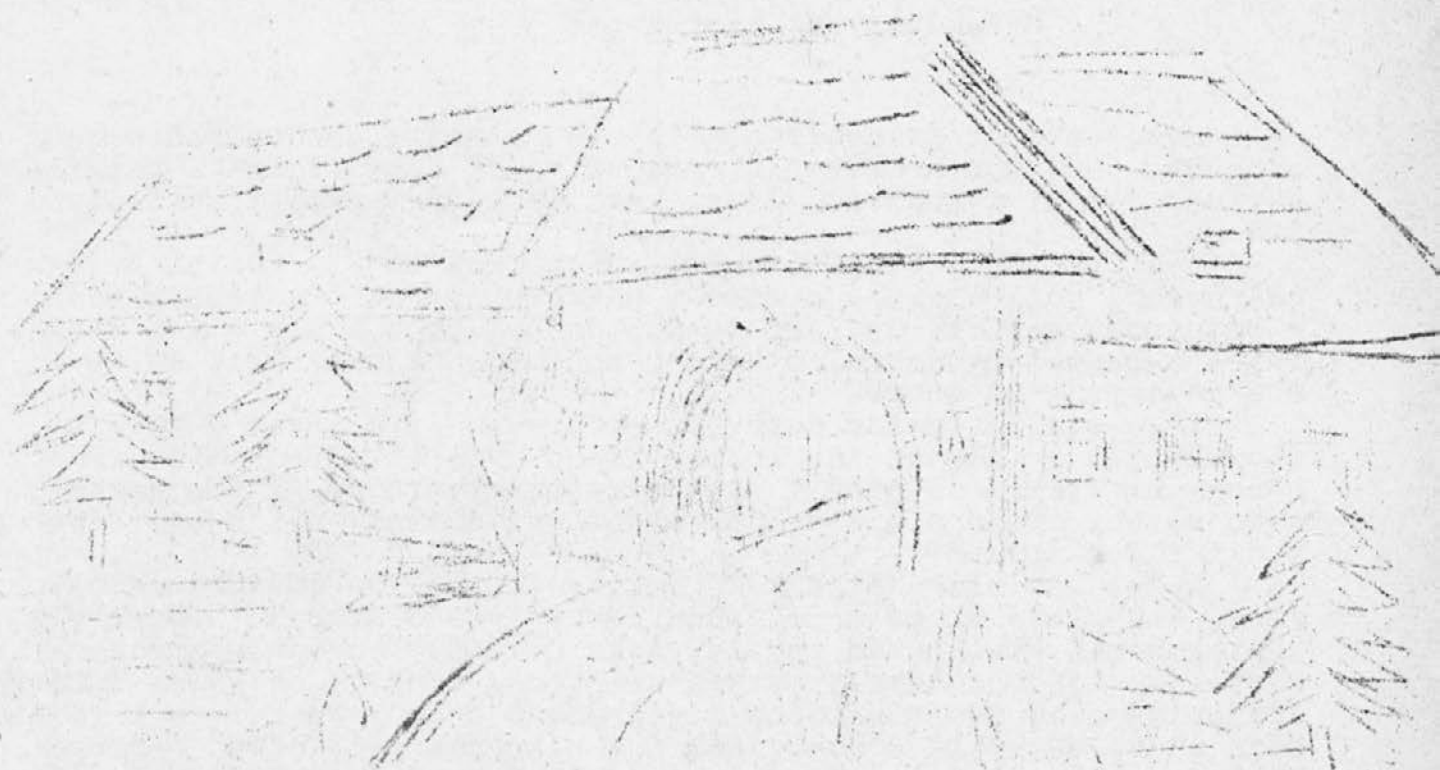
Ovu je svecanost vodio zupnik iz Astena, vlc Franjo Werner, koji je i dusobriznik svih njemackih stanovnika logora.

Pocetak svecane sv. mise u logorskoj crkvi 25 septembra 1957 u vecer, kad je proslavio svoj svecenicki jubilej logorski zupnik kanonik Dr. Ferdinand Kolednik uz asistenciju svecenika izbjeglica raznih narodnosti.

Prvi s desna je nas hrvatski dusobriznik vlc Dr Fra Mirko Covic, koji je proslavio 25 godisnjicu svog svecenickog redjenja 26 lipnja 1957.

U GORNJOJ AUSTRIJI, UZ CESTU BEČ-LINZ, IZMEDJU ENNSA NAJSTARIJEG GRADA U AUSTRIJI/BIVŠI RIMSKI LAURECUM/ I LINZA, NE DALEKO GLASOVITOG ST. FLORIJANA I ZIOGLASNOG MAUTHAUSENA, NALAZI SE VELEKA PLOČA SA NATPISOM "WOHNSIEDLUNG 117". TO JE POZNATI

LOGOR ASTEN

SAGRAĐEN ZA VRIJEME RATA U SVRHU SMJEŠTAJA OSOBA PRESELJENIH IZ RAZNIH KRAJEVA, POSTAO JE POSLIJE RATA LOGOR IZBJEGLICA IZ KOLONISTIČKIH ZEMALJA, A NAROČITO IZ KOMUNISTIČKE JUGOSLAVIJE.

VELIKI BROJ IZBJEGLICA PROŠAO JE KROZ NJEGOVE DRVENE BARAKE PRIJE NEGO SE ISELIO U DALEKE KRAJEVE. VELIKI BROJ IZBJEGLICA OČEKUJE MOGUĆNOST ISELJENJA. STARE I VEĆ NATRULJE BARAKE OČEKUJU JOŠ DALJNE TISUĆE IZBJEGLICA. NJIHOV DOLAZAK JE NEIZBIVNA POSLJEDICA KOMUNISTIČKOG TERORA U POROBLJENIM ZEMALJAMA.

SVI TIH PISUĆIMA PROGNAHNIH I IZGUBLJENIH SINOVA I DEČERI POTREBNI SU TJEŠITELJ, SAVJETNIK I POMAGAČ KOJI ĆE IM ZALJENITI OCA, MAJKA, BRATA I SESTRU I KOJI ĆE PRIPADATI SALO NJIMA.

TAKVOG POMAGAČA IMAJU IZBJEGLICE HRVATI I SLOVENCIMA U LOGORU ASTEN JEDINO U SVOJIM DUŠOBRIZNICIMA.

Nāše duhovno naoružanje

Kako se vidi iz naslova, htio bih na ovome mjestu nešto reći o našem duhovnom naoružanju, prepuštajući državniciima i političarima, da oni razbijaju glavu, kako će se pripremiti za oružane sukobe.

Kao prvo htio bih istaknuti, da mi Hrvati - u većini kršćanski narod, koji vjeruje u Boga i njegovu pravdu - možemo gledati u budućnost bez straha, jer znamo, da Bog može i zlo - kao što je rat - okrenuti na dobro, a onima, koji Boga ljube, veli sv. Pavao, sve se okreće na dobro.

Kako stoji s našom duhovnom pripravom i s našim duhovnim naoružanjem za događaje, kojima idemo ususret? Pred očima imam našega hrvatskog čovjeka i našu narodnu stvarnost, i to, dakako, kako se oni očituju u sadanje vrijeme u tuđini: u izbjeglištvu i u iseljeništvu.

Nažalost, slika nije tako ružičasta. Nekada čovjeka zaboli srce, kad gleda mnoge naše ljude, kako lako odstupaju od starih i prokušanih kršćanskih načela, kako površno shvaćaju značenje obitelji, koja je temelj svakog uređenog društva, kako se duhovno odcjepljuju od svoje narodne zajednice i tako režu zdravo korijenje, kojē ih je vezivalo s domovinom i s njezinom prošlošću. S druge strane, slika je još žalosnija, kad dnevno čitamo, kako se naši političari optužuju, sumnjice, ogovaraju i mrze, a sve to vodi neslozi i narodnoj propasti.

Vrijeme i je previše ozbiljno, da se gubimo u takvim nekorisnim, a, žali Bože, i štetnim poslovima i za nas i za našu domovinu, koja spravom upire oči u nas, koji smo vani, da joj pomognemo. Umjesto nekorisnih svadja, nadmetanja i isticanje sebe, svima nam je sveta dužnost, da se duhovno naoružavamo, naime, da se jačamo i natječemo u istinskoj ljubavi prema domovini, kreposti i poštivosti. Ne uvijek tražiti pogrješke samo kod drugoga, već radije upoznavati svoje vlastite mane, pa ćemo tek onda imati razloga da se tuđimo na tuđe. Sve, što se zida na mržnji, nepovjerenju i optužbama, sve je to kratkotrajno i netemeljito. Naprotiv, sve, što se radi iz ljubavi, razumijevanja i opraštanja, to nas utrdjuje i diže naš polet, a našega zalutalog brata privodi na pravi put.

Tvrdo sam uvjeren, da ćemo mi Hrvati kadli, tadli izvojtiti pravo na svoju državu, ali se pri tome radju u pravomē rodoljubu sumnja, da li ćemo imati dobrih i kreposnih državljana, koji će znati i htjeti dalje čuvati i braniti svoju vlastitu državu.

Za vrijeme od 1941.- 1945. imao sam prigodu upoznati mnoge naše ljude u raznim krajevima i u raznim službama, pa vidjevši kod mnogih bahatost, želju za položajima, nemarnost za opću stvar, pšovku i čudorednu izopćenost, - često sam u sebi pomislio: da naše država propast će i bez vanjskih neprijatelja, vlastiti će je sinovi uništiti. To se je djelomično i obistinilo.

Živimo u sudbonosnu vremenū. Evropa i cijeli svijet nalaze se na raskršću. Nije pogibelj samo izvanjska od borbenog i bezbožnog komunizma, nego više u nama samima. Evropa gubi onaj duhovni temelj, čime bi jedino bila kadra odoljeti toj opasnoj naveli. Gubi se vjera, gube se ideali, a bez vjere i ideala - kako je lijepo rekao jedan pisac - može se samo životeriti, a ne živjeti.

Možda nišmo daleko od časa, kad će pobijediti duh nad materijom, pravda nad nepravdom, kad će se i naše domovina osloboditi nametnutog jarma, pod kojim naš narod već trinaest godina stenje. Ali za taj čas moramo biti itekako priparvni. Najvažnija je duhovna priparva ier i u ratu ne odlučuje nadmoć oružja, već borbena volja

i srčansot onoga, koji se bori, kako je to lijepo izrazio naš narod. "Boj ne bje svijetlo oružje, već boj bje srce od junaka."

Primijenimo sada tu istinu na naše duhovno naoružanje, na našu borbu, koja nas čeka. Čudoredna ispravnost u pojedinačnom i javnom životu, duhovna sloboda i borba za pravednost, - to će biti najbolje naše oružje. Ne zavaravajmo se, jer je istina sto puta potvrđena, da uzalud grade oči, koji grade bez Boga. Zato postoje danas po svijetu pokreti za moralna naoružavanja ljudi. Drže se sastanci, na kojima se traži, da se čovjeku spasi duhovna sloboda, vjera, uređen obiteljski život i pravo na privatnu svojinu.

Eto, tu je temelj i rješenje i našega problema. Svaki od nas izbjeglica i iseljenika mora se izgraditi u čudoredno jaka i krepka čovjeka, koji vjeruje u Boga i ljubi svoj narod, ali kojemu nije rodoljublje samo u pjesmi, nazdravici, glasnom vikanju, isprisanju i osudjivanju drugoga, nego u izgradjivanju vlastitog karaktera, u obogaćivanju duhovnog horizonta i prikupljanju životnog iskustva. Sve će nam to jednom dobro doći u svojoj državi. Tko ruši obitelj i tko se na bilo koji način protivi zdravu pomlađku, taj je grobar svoje vlastite domovine.

Vrijeme borovka u tuđini iskoristimo u sakupljanu korisnoga znanja, u ušavršavanju u stranim jezicima, riječju: u duhovnoj pripravi. Kad jednom kućne čas slobode, onda treba da svi kao jedan, svaki na svome položaju, ili u polju ili u radionici, ili u uredu ili u crkvi, ili na straži ili u borbi služimo svi svojoj domovini / a ne samim sebi!/. Naše država nek nam bude naše zajedničko vlasništvo, a ne gledati na nju kao na nešto tuđe. Nek nam uvijek svima bude načelo: služiti svome narodu i svojoj domovini Hrvatskoj!

Fr. Mirko Cović,
hrvatski dušobrižnik lagera Astena

Ljubi moji slovenski rojaki,
bivši prebivalci astenskega taborišča!

Ker sem od vas že toliko pisem dobil, in v vsakem vedno isto prošnje naj sporočim novice iz Astena na katerega vas vežejo čeprav največkrat grenki, a vendar tudi prijetni spomini, sem se odločil da vam napišem kar dolgo pismo in dodam tudi nekatere slike ki ste jih želeli dobiti. Naprosil sem znance in prijatelje naj mi pomagajo, ker sam pač vsega dela ne zmorem, Tako najdete na primer vse podatke onih 185 parov ki so se leta 1957. poročili v Astenu, v župnijski cerkvi, ali pa v naši taboriščni cerkvi. Prav tako so vse ostale podatke ki vas bodo zanimali, napisali razni vaši znanci in prijatelji.

Stroški seveda niso majhni in dobro veste vsi kolika revščina in večkrat prava beračija nas tare tu v astenskem taborišču. Od nikoder nobene denarne podpore, vse je narejeno iz idealizma in ljubezni do vseh rojakov tam v daljnem svetu, zate vas tudi mi prosimo: ne pozabite nas!

Vsem rojakom najlepše domače pozdrave in ves božji blagoslov!

Slovenski dušni pastir v astenskem taborišču

Dr. Ferdinand Kolednik

ODLAZAK KATOLIKA IZ LOGORA ASTEN U CANADU.

Logor Asten kraj Linza u Gornjoj Austriji poznat je kao najveći logor za izbjeglice iz komunističke Jugoslavije. Broj t.zv. novih izbjeglica iz komunističke Jugoslavije kretao se tokom 1957 godine stalno oko 2000, a broj starih izbjeglica iz drugih zemalja pod komunističkim režimom, iznosio je oko 1000 ljudi, tako da je broj izbjeglica raznih narodnosti, raznih vjeroispovjesta iz raznih zemalja iznosio oko 3000. Taj se broj izbjeglica smanjuje odlaskom jednih i dopunjuje dolazkom drugih.

Logor Asten se sastoji od oko 40 drvenih baraka, koje su smjestene na srazmjerno malom prostoru. To je mali "Grad" sa mješanim stanovništvom u kojem prevladava broj izbjeglica iz komunističke Jugoslavije. U tom gradu se pored hrvatskog, slovenskog, njemačkog i mađarskog jezika čuju i drugi evropski jezici. To je grad isčekivanja u kojem se stanovnici tokom godine djelomično po nekoliko puta izmjenjuju. Jedni odlaze u daleki svijet, da nadju novu domovinu, drugi dolaze - napuštajući svoju porobljenu domovinu, svoje drage i mile, u nadi, da će uskoro poći u novu domovinu. Treći su stanovnici logora kojima su radi bolesti, starosti ili smanjene radne sposobnosti uskraćene mogućnosti izseljenja. Ovi dočekuju novo pridošle izbjeglice, da ih za nekoliko mjeseci otprate prilikom njihovog odlaska u razne daleke krajeve svijeta. Pučanstvo tog čudnog grada mijenja se gotovo svakog dana. Svakog dana prelazi ilegalno granicu Austrije pod najtežim okolnostima izvjestan broj izbjeglica. Svakog tjedna napušta izvjestan broj izbjeglica logor. Prema mogućnostima, koje su nažalost u posljednje vrijeme u znatnoj mjeri smanjene, odlaze izbjeglice iz ovog logora u Kanadu, Australiju, Njemačku, Belgiju, a u znatno manjem broju i u druge zemlje kao Švedsku, Argentinu, Braziliju, Rodeziju, USA i t.d.

Pretežni broj svih izbjeglica je rimo-katoličke vjere, što je razumljivo, ako se ima u vidu, da je rimo-katolička crkva na prvom mjestu u pogledu progona u komunističkoj Jugoslaviji. Manji broj izbjeglica iz komunističke Jugoslavije je drugih vjeroispovjesta iz čega slijedi, da su ostale vjeroispovjesti na drugom i trećem mjestu na skali progona u zemlji bezbožnih vlastodržaca.

Po dolasku u logor Asten dođete mnoge izbjeglice, osobito mlađja godišta, po prvi puta podpunu slobodu vjeroispovjesti. U proširenoj logorskoj kapelici koja može primiti oko 600 vjernika održavaju se nedjeljom po 4 - 5 Sv. Misa i to za izbjeglice Hrvate pod rukovodstvom dušobrižnika vlč. Fra Dr. Mirka Čovića, za Slovence pod rukovodstvom dušobrižnika vlč. Dr. Ferdinanda Kolodnika, a zatim 2 - 3 Sv. Mise za izbjeglice ostalih narodnosti, tako da je svim izbjeglicama rimo-katolicama omogućeno sudjelovanje Sv. Misi uz propovjed i crkvene pjesme na materinjem jeziku. Ovdje se svim izbjeglicama pruža prilika, da zahvala Dragom Bogu za sretan dolazak u slobodu i da mole za što skoriji odlazak u novo-odabrane domovine. Ovdje novo pridošle izbjeglice sa suzama u očima izkazuju osjećaje zahvalnosti Gospodinu Bogu za uspješan odlazak iz napadne domovine - ovdje primaju svećenički Blagoslov pred odlazak na daleki put i suznih očiju napuštaju dragu logorsku kapelicu. Odlaze u nepoznate krajeve okrepljeni vjerom u Boga i Božju pomoć. Odlaze sa nadom u

bolju i sretniju budućnost u novoj domovini.

Većina izbjeglica rimo-katolika želi naći novu domovinu u Canadi. Prema nepodpunim podacima s kojima raspolažemo broj izbjeglica katolika, koji se od travnja 1957 do siječnja 1958 izselio u Canadu iz logora Asten iznosio je oko 1400. Odlazak u pojedinim mjesecima vidljiv je iz priloženih tabela iz kojih je ujedno vidljiv broj izbjeglica po zanimanjima i broj izbjeglica upućenih u pojedina mjesta Canade.

ODLAZAK KATOLIKA IZ LOGORA ASTEN U CANADU
U POJEDINIM MJESECIMA 1957 GOD.

Mjesec	Iseljenika:				Po zanimanju:												
	Muških	Ženskih	Ukupno	Obitelji	Djece	Zemljoradnika	Nekvalificirani radnika	Zidara	Stolara	Mašinista	Mehaničara	Kovača	Šoferi	Bravara	Krojača	Šumskih	Ostalih
Travanj	75	16	91	8	10	17	15	10	6	4	4	4	2	3	2	2	22
Travanj	75	16	91	8	10	17	15	10	6	4	4	4	2	3	2	2	22
Svibanj	129	35	164	21	18	26	40	6	16	2	6	3	4	7	9	3	42
Lipanj	123	46	169	16	11	27	34	4	10	2	5	5	4	10	5	3	60
Srpanj	117	31	148	14	3	37	34	10	9	-	3	5	5	3	2	1	39
Kolovoz	68	37	105	16	17	59	14	2	1	-	4	2	1	8	3	1	30
Rujan	124	59	183	14	10	55	43	2	6	1	5	2	2	8	11	1	47
Listopad	88	30	118	9	12	27	29	4	7	1	4	3	-	7	6	2	28
Studeni	114	60	174	23	16	42	53	1	12	1	7	2	1	8	10	4	33
Prosinaci																	
Siječanj	62	40	102	15	23	22	15	2	7	-	8	2	2	5	4	-	35
UKUPNO	900	354	1254	141	120	292	277	41	74	11	46	28	21	59	52	17	336

Prema tome Canada kao kršćanska zemlja primila je samo iz logora Asten u 1957 godini računajući od mjeseca travnja novih useljenika rimo-katolika;

muških 900

ženskih 354

djece 120 odnosno ukupno 1.374 osobe našle su novu domovinu u Canadi.

Po zanimanju najveći broj izseljenika otpada na zemljoradnike (292), zatim slijede nekvalificirani radnici (opći i tvornički) /277/, a zatim ostali stručni radnici raznih struka u znatno manjem broju. Vjerujemo da je službeni broj izbjeglica nešto veći jer ova neslužbena evidencija nije mogla sve obuhvatiti.

BROJ KATOLIKA IZ LOGORA ASTEN PO GRADOVIMA UPUĆIVANJA

Mjesto upućivanja	u pojedinom mjesecu 1957										Ukupno
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII i I		
Winnipeg	11	36	49	28	25	22	13	32	20	236	
Toronto	31	26	39	16	20	28	23	20	16	216	
Montreal	8	23	16	24	7	26	9	16	16	155	
Vancouver	9	20	10	12	8	26	17	16	10	128	
Hamilton	5	10	13	16	8	9	8	10	8	85	
Edmonton	7	8	8	13	7	14	4	14	8	81	
Ostala mjesta	20	24	34	39	30	58	44	66	38	353	
Ukupno										1254	
Djeca										120	
									Sveukupno	1374	

Po mjestima upućivanja najviše izbjeglica upućeno je u Winnipeg /236/, Toronto /216/, Montreal /155/, Vancouver /128/, Hamilton /85/, Edmonton /81/ t.j. ukupno oko 900 u navedenih 6 gradova dok je ostatak oko 350 osoba upućeno u sve ostale gradove Canade. Prema tome 2/3 svih useljenika iz logora Asten smješten je u navedene gradove.

Vjerujemo da će novo prispjeli useljenici u slobodnoj Canadi naći novu domovinu u kojoj će moći slobodno ispovjedati svoju katoličku vjeru. Vjerujemo da će zadržati logor Asten i njegovu skromnu kapelicu u doživotnoj uspomeni. Isto tako vjerujemo i očekujemo, da će Canada kao najomiljenija zemlja izbjeglica katolika iz Hrvatske i Slovenije omogućiti njihovo daljnje useljavanje u Canadu.

- o o o o -

Iz lista svetoga apostola Janeza: (1 Jan. 3, 13-18)

Preljubi! Ne čudite se, ako vas svet sovrazi. Mi vemo, da smo iz smrti prestavljeni v življenje, ker brate ljubimo; kdor ne ljubi, ostane v smrti. Vsak, kdor brata sovrazi, je ubijalec in veste, da noben ubijalec nima v sebi večnega življenja. Na tem smo ljubezen božjo spoznali, da je on dal življenje za nas; tudi mi smo dolžni za brate dati življenje. Kdor ima premoženje tega svetà in vidi brata v pomanjkanju, pa svoje srcé pred njim zapré, kako more biti ljubezen božja v njem? Otroci moji, ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici.

1957

P O R O K E - V J E N Č A N J A

1. D o r e n č e c Štefan, Trnje roj. 13. II. 1933. 5. I.
J e r e b i č Katarina, Gomilica roj. 21. II. 1935.
2. T u r k Viljań, Uršna sela roj. 29. VIII. 1933. 5. I.
J a r c Ana, Vrbovec roj. 12. XII. 1936.
3. K e r s n i k Anton, Ljubljana roj. 2. X. 1934. 5. I.
Z u p a n Cvetka, Brezje roj. 27. IV. 1935.
4. K o v a č e v i c Pavao, Donja dolina roj. 28. VI. 1930. 5. I.
T e l j e g a Magdalena, Omersko roj. 5. III. 1932.
5. P r i m o v a c Ivan, Bijaca roj. 9. X. 1932. 12. I.
N a k i č Ana Redonič roj. 20. II. 1935.
6. M a r k a c Rok, Kotoriba 3. VIII. 1933. 12. I.
M a l t e r Štefanija, Kotoriba 9. XII. 1933.
7. D o m i n i č Rudolf, D. Vidovec 25. IV. 1933. 13. I.
L a t i n Terezija, Kotoriba 24. II. 1936.
8. P e r s o l j a Mihale, Domžale 17. IX. 1923. 19. I.
G i n t e r Magdalena, Rudolfsgnat 18. II. 1925.
9. G r a š i c Franc, Nožice 22. I. 1932. 19. I.
G a b r o v e c Terezija, Borovnica 2. IX. 1930
10. L u k e Franjo, Stative 25. V. 1930. 27. I.
D o l i n e r Marija, Brejak lo. IV. 1936.
11. D o l i n e r Jure, Bajak 3. 30. IV. 1934. 27. I.
C v i t a k Ljubica, Bajak 3. VII. 1937.
12. T o i č Božidar, Vrh 9. XI. 1928. 27. I.
B r a v t Antica, Kosmič 21. I. 1934.
13. P o z d e r e c Stefan, Trnje 1. IX. 1932. 2. II.
Z a d r o v e c Veronika, Brezovica 17. V. 1937.
14. S e r n e k Štefan, Orenšovci 12. XII. 1936. 2. II.
K o r e n Ana, Srednja Bistrica 13. VI. 1938.
15. K u z m a Viktor, Buenos Aires 15. VIII. 1930. 2. II.
K u s t e c Marija, Srednja Bistrica 31. V. 1933.
16. F r i č k o Ludvik, Večeslavci 21. VIII. 1935 3. II.
S e d l Ana, Geslinci 21. VI. 1928.
17. H e v z e r Drago, Pertovec 12. I. 1931. 4. II.
K o r n h e v z e r Gizela, Topolovci 7. V. 1935.
18. G o n c Jože, Dolga vas 5. XII. 1927. 4. II.
G l a v c Terezija, Donja Bistrica 9. X. 1930.
19. Z v e r Martin, Trnje 13. IX. 1934 13. II.
Z a l i k Marija, V. Polane 2. IX. 1937.
20. B e č i č Slavoljub, Bosiljevo 25. VIII. 1933. 16. II.
S o o s l a r i č Irma, Pregrada 1. X. 1939.
21. L e t o n j a Ivan, Sv. Lenart 21. VIII. 1929. 16. II.
K n e z Štefanija, Sv. Lovrenc 8. 12. 1927.
22. S t i m a c Ivan, Velki Rastavec 5. VI. 1933. 16. II.
P e t r o v Roza, Selnica 14. IX. 1936.
23. K r u l j a c Branko, Lokve 15. II. 1932. 25. II.
B o ž i č Ana, Netretic 12. XI. 1930.
24. V u c k o Stefan, Izakovci 20. VIII. 1933. 25. II.
P e r d i g a l Franciška, Doklezovlje 17. I. 1930.

25.	Vuk Janez Stelcer Katarina, Mursko središče	Hotiza 15.XI.1932. 23.XI.1937.	25.II.
26.	Grljevič Peter, Indija Musič Bhrija, Mostar	1.IX.1929. 9.XII.1931.	2.III.
27.	Trdič Leopold, Psibnici Hozjan Matilda, Lipe	27.X.1930. 19.II.1933.	2.III.
28.	Glavac Viktor, D. Bistrica Smodiš Olga, Crenšovci	9.II.1933. 26.XII.1937.	7.III.
29.	Zalik Stefan, V. Polana Mlakar Angela, D. Nemska vas	9.XI.1930. 1.VII.1937.	11.III.
30.	Koban Mirko, Rače Pšeničnik Zora, Maribor	24.XI.1930. 8.VI.1931.	16.III.
31.	Franjo Kanizaj, Kotoriba Dolerič Marija, Kotoriba	3.X.1930. 15.VII.1930.	18.III.
32.	Plešec Janez Ljubno Rihtar Terezija, Nova Štifta	19.XII.1933. 20.IX.1935.	18.III.
33.	Sibila Franc, Ptuj Donšek Ivana, Sv. Lenart	17.VII.1927. 31.III.1929.	20.III.
34.	Lebar Vladimir, D. Bistrica Ciglar Ana, Sred. Bistrica	26.VIII.1938. 6.III.1939.	25.III.
35.	Kolar Stefan, Gernici Juvan Martine, Zg. Hotič	1.IX.1931. 2.XI.1931.	1.IV.
36.	Zadavec Ivan, Gor. Mihaljevec Tkalec Ana, G. Bistrica	13.I.1936. 8.II.1937.	8.IV.
37.	Stanko Florjan, Ljubljana Pezdirc Nada, Drašici	6.IV.1936. 4.IX.1937.	8.IV.
38.	Petek Jožef, Bresnica Pondelak Ana, Strmec	18.III.1921. 8.VII.1927.	13.IV.
39.	Gajski Anton, Crnac Pejovnik Stefanija, Kozjak	21.X.1927. 16.XII.1925.	13.IV.
40.	Vilkoren Adam, Plesič Török Rozalija, Deutsch Cerne	10.VI.1936. 10.VII.1937.	13.IV.
41.	Majcen Karol, Poličane Čebular Martine, Celje	15.XII.1937. 20.I.1934.	22.IV
42.	Pinterič Karol, Bizelska vas Košir Ana, Relje	13.X.1927. 12.I.1936.	22.IV.
43.	Žver Jozef, Zozki Vutek Kristina, Gr. Bistrica	29.VIII.1938. 26.IX.1937.	22.IV.
44.	Roginič Franjo, Kašina Škraban Sarika, Gradisce	28.II.1928. 24.XII.1936.	5.V.
45.	Nemec Desider, Mačkovci Novac Olga, Dolič	26.VI.1934. 13.V.1936.	9.V.
46.	Bertalanč Anton, Veceslavci Kovac Marija, Dolič	5.I.1934. 15.IX.1936.	11.V.
47.	Rejc Andrej, Plake Foš Marija, Sv. Jakob	30.XI.1922. 6.XII.1929.	12.V.
48.	Varga Ladislav, Gor. Lokos Čih Marija, Dol. Lokos	22.VIII.1936. 16.IX.1937.	12.V.
49.	Frajsman Dragotih, Gor. Sevnica Spoljarič Jelica, Gor. Košinj	1.IV.1932. 23.VIII.1934.	20.V.

50.	Kovač Viljam, Ilovci Matjašec Barbara, Gomilice	22.III.1928. 29.XI.1937.	25.V.
51.	Zadravec Franjo, Zebanec Gosenec Ljudmila, Kočno	16.XI.1932. 3.X.1934.	25.V.
52.	Dobrošak Josip, Kosnička gora Dvořnik Kristina, Slovenske Konjice	15.III.1928. 8.VII.1933.	27.V.
53.	Prpič Zvonimir, Zagreb Rečič Ana, Osijek	6.II.1935. 15.VII.1932.	1.VI.
54.	Pirc Anton, Gorčica Testen Ana, Loke	13.IV.1934. 13.VI.1934.	1.VI.
55.	Pribanič Mijo, M. Vukavje Pečnik Nevenka, Zagreb	8.IX.1932. 16.IV.1938.	3.VI.
56.	Benko Jože, N. Crnici Ajerk Matilda, D. Bistrica	4.II.1932. 26.II.1929.	8.VI.
57.	Gril Miroslav, Maribor Sođec Karolina, Brečetinci	4.VII.1916. 27.III.1920.	8.VI.
58.	Matičič Pavel, Topole Kepič Daniela, Moste	25.I.1935. 14.III.1935.	15.VI.
59.	Havzekovič Branko, Gundnjici Volar Regina, Kotoriba	24.VII.1930. 14.VIII.1929.	15.VI.
60.	Kolarič Josip, D. Hraščan Srnc Emilija, Ivanovec	26.IV.1928. 8.I.1932.	17.VI.
61.	Osek Albin, Cerovec Galič Matilda, V. Malence	9.II.1932. 12.XII.1935.	18.VI.
62.	Cesar Jožef, Markovci Knavz Julijana, Markovci	2.II.1928. 1.V.1936.	22.VI.
63.	Sklepič Anton, Zebanec Odlak Gabrijela, Zabanc	2.VI.1936. 22.III.1933.	22.VI.
64.	Novak Franjo, Prhovec Horvat Ivanke, Stanetinec	2.X.1925. 21.I.1934.	27.VI.
65.	Kovmur Andrej, Hudo Marin Magdalena, Suhadole	30.XI.1931. 8.I.1938.	27.VI.
66.	Faul Gregor, Deutsch-Stamora Schuhmacher Terezija, Semlin	24.IV.1936. 21.IX.1938.	29.VI.
67.	Pisolek Anton, Vrhole Ramot Ivanke, Preloge	8.III.1932. 9.XI.1935.	6.VII.
68.	Tratnjak Franc, Brezovica Ceh Cecilija, Gomilice	28.IX.1930. 28.VI.1936.	6.VII.
69.	Rajko Anton, Korovci Hozjan Ana, Odranci	16.V.1933. 4.VII.1936.	6.VII.
70.	Stumberger Ivan, Grskovič Obreza Marija, Maribor	14.XI.1929. 5.VI.1930.	9.VII.
71.	Zaler Kazimir, Sv. Andraž, Česnik Kornelija, Lome	6.III.1933. 1.IX.1938.	13.VII.
72.	Srdanovič Stjepan, Kučice Polovič Barbara, Zebjak	30.VII.1933. 30.IX.1939.	15.VII.
73.	Ulčar Florijan, Homec Valh Marija, Sv. Križ	6.IV.1934. 8.VII.1936.	20.VII.
74.	Berlak Jakob, Grlinci Muršič Marija, Ptuj	22.VII.1932. 16.V.1937.	21.VII.
75.	Medved Silvo, Maribor Hraševc Matilda, Sp. Jak.Dol.	1.XII.1932. 25.I.1926.	22.VII.
76.	Kofol Leopold, Kanalski lom Kofol Julijana, Kanalski lom	5.II.1932. 16.II.1936.	22.VII.

77.	K i s e l a k Franc, Vidonci N e m e c Terezija, Filivci	23.VI.1922. 29.VI.1909.	22.VII.
78.	M o č n i k Viktor, Zagreb S a s M a r i j a, Zagreb	19.XII.1911. 15.V.1915.	23.VII.
79.	V l a h u t n i k Tomaž, Javornik K u n s i č Marta, Mojstrane	21.X.1937. 28.II.1930.	23.VII.
80.	K o l e n č Jože, Mokronog C u j e c Justina, Dolje	1.VIII.1929. 8.X.1934.	27.VII.
81.	K a v a s Jožef, Beltinjeci K r č m a r Olga, Izakovci	16.II.1933. 25.V.1934.	27.VII.
82.	V i r a n t Ludvik, Ljubljana K o š m i n Olga, Murska Subota	9.X.1935. 13.III.1939.	27.VII.
83.	L u d a s Flrijan, Kotoriba B u d i č Marija, Auzana	1.V.1925. 16.II.1924.	29.VII.
84.	S e l e š e k Ivan, Selo K r a n j c Ana, Skovec	31.III.1931. 9.III.1928.	3.VIII!
85.	K s e n t s e r Leonard, Mhreydorf R o t h Elizabeta, Gross -Kikinda	3.II.1910. 12.I.1911.	3.VIII.
86.	F i r Stanislav, Sela pri Metliki M a l e n š e k Marija, Goliš	11.VI.1934. 15.VIII.1933.	3.VIII.
87.	C i k o š Josip, Gudavec S p a l j o n Veronika, Donja	14.III.1933. 4.X.1934.	10.VIII.
88.	K o k a l j Jozef, Cerkvišče J u s e j e v i č Amalija, Krosinc	11.II.1930. 19.I.1933.	10.VIII.
89.	R u z i č Božo, Aleksinica K r u l j a c Ivka, Kaluđerovac	10.XII.1929. 18.IV.1931.	10.VIII.
90.	H a j d i n j a k Mihael, Krupljivnik F l o r j a n, č i č Marija, Vaupča vas	31.VIII.1921. 20.III.1930.	12.VIII.
91.	H o z j a n Stefan, Gomilica G j u v a Ana, Srednja Bistrica	5.X.1937. 17.7.1940.	13.VIII.
92.	J e r e Anton, Prevalje Z u p a n č i č Marija, Korita	16.XII.1932. 26.IX.1935.	15.VIII.
93.	P n i a k o v s k i Andrej, Grotno C z o j k o v s k a Margareta, Warschan	18.VIII.1930. 20.VIII.1936.	15.VIII.
94.	N o v o r e l Nikola, Hrastovljen P o d g o r s k i Katarina, Kašina	6.XII.1934. 12.III.1931.	17.VIII.
95.	S e g o v i č Janko, Zastinje M a t e s i č Eva, Zastinje	13.IV.1928. 20.X.1927.	17.VIII.
96.	J u r o v i č Franjo, Kapeljščak G r a d i š n i k Stefka, Holmec	7.XII.1933. 13.XII.1937.	17.VIII.
97.	K r a l j Vjekoslav, Babinek Z e l j k o Frančiška, Mečkovci	6.VI.1924. 12.XII.1931.	17.VIII.
98.	S t i p l o š e k Miljenko, Zagreb P e t e k Stefanija, Zagreb	26.XI.1937. 25.XI.1939.	17.VIII.
99.	S o l i č Janko, Grabarak G u n č i č Dragica, Vel. Lipovec	7.IX.1925. 26.III.1934.	17.VIII.
100.	S k o p e r Karol, Dolič F i c k o Ana, Breči	11.III.1935. 15.III.1937.	17.VIII.
101.	K m e t i č Stanislav, Rospoch C v e t k o Ana, Studenci	15.IV.1934. 9.V.1935.	24.VIII.
102.	K n a p Anton, Gabevce U h a n Ljudmila, Rihpovec	10.XII.1932. 22.XI.1930.	26.VIII.
103.	V u k a d i n o v i č Ivan, Dervisi S t o j a n o v i č Lucija, G. Vakuf	5.XII.1927. 16.II.1935.	26.VIII.
104.	R a d k o Stefan, Dolič C e n e r Ana, Zenovlje	2.II.1926. 6.V.1935.	26.VIII.
105.	S t a n i č Jože, Vel. Vas P u n t a r Neža, Dolenje	2.II.1928. 7.X.1932.	26.VIII.
106.	K r a n i k Drago, Tezno K o b o l a Amalija, Pobrezje	10.IX.1932. 26.IV.1935.	26.VIII.

107.	Hozjan Martin, Hotiza	2.XII.1934.	26.VIII.
	Pucko Ana, Hotiza	16.III.1936.	
108.	Fortuna Adolf, Marinca vas	9.IX.1932.	26.VIII.
	Perpar Franciška, St.Vid pri Sticni	6.VIII.1939.	
109.	Töth Alexander, Centiba	14.V.1931.	26.VIII.
	Nagy Rozalija, D.Lakos	16.2.1937.	
110.	Rajbor Anton, Tropovci	13.IV.1924.	I.IX.
	Kotnik Alojzija, Zreče	22.I.1921.	
111.	Trahjek Franc, Odranci	18.IX.1937.	1.IX.
	Bohinec Marija, Globoko	27.II.1937.	
112.	Gerzelj Milan, Gradišica	30.IV.1919.	1.IX.
	Pribilovič Barbara, M.Gorica	6.I.1928.	
113.	Dukavac Ivan, Ribnik	14.XII.1934.	1.IX.
	Sekulič Lucija, Ribnik	9.XII.1932.	
114.	Mihelič Zvonko, Sračak	28.XII.1932.	1.IX.
	Mavrin Kristina, Strašni Vrh	10.12.1933.	
115.	Kusevič Franjo, Lekenik	26.VIII.1937.	7.IX.
	Hajduk Marija, Greda	1.I.1941.	
116.	Ritoc Janez, Dubrovnik	23.III.1935.	10.IX.
	Pevec Marija, Bodrionica	14.I.1934.	
117.	Radek Josip, Mačkovec	4.III.1932.	10.IX.
	Slanič Ljudmila, Pekre	18.IX.1939.	
118.	Gomboc Herman, Gomboc	20.II.1937.	14.IX.
	Konfurman Irma, Budonci	14.IX.1928.	
119.	Zadravec Alfred, Kuzma	26.II.1936.	14.IX.
	Gamboc Angela, Boreče	3.IX.1936.	
120.	Feuras Franjo, Gaberje	6.X.1930.	14.IX.
	Motoh Jozefa, Varva Sela	10.III.1933.	
121.	Csih Lajos, Felsesölakos	17.III.1923.	15.IX.
	Zakojec s. Rozalija, Odronci	5.II.1923.	
122.	Horvat Stefan, Markovci	15.VIII.1937.	21.IX.
	Traibar Ana, Dolenci	8.VIII.1936.	
123.	Lipič Ivan, D.Krasaljevec	5.III.1932.	23.IX.
	Meke Ana, Mali Podbok	20.VII.1934.	
124.	Milinkovič Petar, Klanac	17.V.1937.	23.IX.
	Balenovič Marija, Krnsčice	14.X.1936.	
125.	Kranjec Martin, Celje	18.III.1933.	23.IX.
	Majetič Marija, Plešci	28.I.1939.	
126.	Goričan Anton, Pobrežje	25.V.1932.	23.IX.
	Golob Marija, Leoben	18.IV.1921.	
127.	Zugec Zeljko, Krč	4.IV.1937.	28.IX.
	Tralec Barbara, Bedekovčina	17.II.1937.	
128.	Kriksič Drago, Kamenjica	7.X.1932.	30.IX.
	Hrestak Milka, Valentinovo	9.IX.1933.	
129.	Cvetnič Dragotin, Mraclin	22.III.1935.	30.IX.
	Koš Barbara, Mraclin	24.VII.1931.	
130.	Tisič Stefan, Podturen	28.VII.1934.	30.IX.
	Valte Olga, Ljubno	23.VI.1934.	
131.	Šuštaršič Franc, Podreber	15.VI.1934.	30.IX.
	Mauser Amalija, Semič	21.III.1934.	
132.	Šolar Rudolf, Salovci	8.II.1930.	5.X.
	Kuhar Jolanka, Pučonci	20.I.1935.	
133.	Filipovič Marko, Aleksinica	2.XI.1930.	5.X.
	Pavelič Katarina, Lovinac	6.XI.1931.	
134.	Pavelič Božo, Korijenovo	30.III.1934.	5.X.
	Knežević Ljubica, Vaganec	10.IX.1935.	
135.	Mlinavič Franjo, Breznik	4.I.1931.	15.X.
	Ribrič Ljubica, Jurevski Brod	22.XI.1930.	
136.	Lorbek Marjan, Sp.Poljskave	10.VII.1919.	15.X.
	Skep Sofija, Maribor	15.V.1923.	

137.	J e g l i č Jožef Črni vrh D o i ž a n Nikolaže, Hrušica	29.III.1931. 1.IV.1931.	15.X.
138.	Zigon Viktor, Skofljica B e n Marija, Breg pri Žirovnici	3.X.1927. 7.II.1920.	15.X.
139.	R e s n i k Ivan, Sv. Primož S t r m š e k Stanislava, Loče	23.XI.1925. 6.V.1934.	19.X.
140.	R a d e š i č Evgen, Dolič K o v a č Cecilija, Grad	28.X.1933. 28.VIII.1939.	19.X.
141.	R i b n i k a r Jože, Sebenje Vengust Silva, Celje	16.IV.1934. 30.XII.1937.	19.X.
142.	T o m l j e n o v i č Nikola, Trnovac Ž a r k o v i č Marija, Trnovac	18.IX.1937. 12.II.1939.	19.X.
143.	Bobnic Stanislav, Rožno K o s a r Marija Zarkov dol	16.VIII.1933. 8.I.1936.	19.X.
144.	K i s - s z b a o Stefan, Budapest J a n e s o Ilona "	28.IV.1915. 22.IV.1920.	20.X.
145.	N o v o s e l Mijo, Buzin M e d v e d Zlata, Laduča	3.III.1927. 18.I.1939.	21.X.
146.	K o t n j a k Ignac, Holiza T i b e n t Ana, Hofiza	16.XII.1933. 10.VI.1938.	21.X.
147.	K o l m a n Mijo, Krastina M a t a s i č Ruža, Cakovac	1.I.1929. 17.XII.1928.	21.X.
148.	O s m o k o v i č Anton, D. Pazarice S t a r č e v i č Ana, D. -"	13.VIII.1936. 10.IX.1938.	21.X.
149.	T k a l e c Ivan, Gor. Bistirica H o z j a n Regina, Gor. -"	4.V.1932. 27.II.1934.	26.X.
150.	M e s i č Dragotin, Piksburgo F u l i r Katarina, Grana	30.IX.1932. 14.X.1933.	28.X.
151.	P r e h i n Stepan, Kerestinec M e s i č Ana, Pittsburg	10.V.1931. 4.VIII.1933.	28.X.
152.	V e d i č Gabrijel, Dobrič B l a g o t i n š e c k Vida, Snt. Andrež	5.V.1932. 16.V.1933.	28.X.
153.	K o l e d n i k Adolf, Ptuj M e s a r i č Marija, Mala vas	22.IV.1930. 21.VIII.1927.	28.X.
154.	N o v a k o v i č Ivan, Kloštar K o z n j a k Franciška, Sv. Marija	1.VII.1923. 28.II.1919.	28.X.
155.	C a m p a F r a n c, Gor. pri Sodrašči O s r e d k e r Marija, Črni vrh	29.IX.1932. 2.IV.1936.	28.X.
156.	V i n č e c Lúdvik, Adrijanca P a s o v c i Rozalija, Vrbaš	19.VI.1925. 8.IV.1921.	9.XI.
157.	M a s l o v Vicko, Kreševo K a r a d ž e lva, Brione	13.III.1931. 16.V.1922.	9.XI.
158.	L u b i n i č Milan, Boldraz H r i b e r Darinka, Zedobrava	8.VII.1935. 12.II.1935.	9.XI.
159.	Grubešič Josip, Bos. Bród K o s a n o v i č Nada, Gor. Podgorace	17.III.1927. 15.VIII.1936.	10.XI.
160.	S l e v n i č Nebojša, Madžari C u d e r i č Ružica, Simiči	5.I.1932. 3.III.1934.	10.XI.
161.	K a r u l o v i č Zdravko, Beograd M e s e r i č Marija, Lipovci	10.VII.1933. 20.IV.1929.	16.XI.
162.	U č e n i j a Djuro, Svilava C e r k Božidara, Trbovlje	5.V.1932. 4.IX.1937.	16.XI.
163.	B i n d e r m a n Ferdinand, Sušperk S e r b Ema, Sv. Boštjan	2.IX.1929. 22.VI.1934.	18.XI.
164.	L a z a o Srečo, Rešnovac L e n e r č i č Angela, Gr. Slavici	27.I.1938. 4.VII.1937.	21.XI.
165.	B a k š e j Milan, Budinščina B a š t e s i č Ankica, Praščji Vrh	14.XI.1934. 5.IV.1934.	21.XI.
166.	K o s i r Ignac, Mekinje L u k a n Zdenka, Snt. Vid Ljubljana	26.VII.1921. 10.XI.1923.	23.XI.

167.	Pleša Mate, Gor. Kosinj	1.VIII.1932.	
	Holič Marija, Zagreb	7.XII.1929.	24.XI.
168.	Kobe Jože, Pristave	23.XII.1928.	
	Tušer Ivanka, Krnice	15.V.1939.	25.XI.
169.	Rajko Rudolf, Železna gora	17.II.1937.	
	Dragar Bernarda, Podgorica	28.VII.1935.	25.XI.
170.	Knapp Karlo, Mahneti	17.VII.1931.	
	Prislan Franciška, Meliše	13.VII.1936.	3.XI.
171.	Gregelj Marjan, Zgor. Sušica	18.I.1938.	
	Šepc Zdenka, Brežice	23.IV.1936.	30.XI.
172.	Berkovič Alojz, Zgor. Sušica	12.IV.1931.	
	Berkovič Alojzija Sp. ---	15.III.1935.	30.XI.
173.	Mihelič Jožef, Bovec	14.VI.1936.	
	Kavs Franciška, ---	7.VI.1938.	2.XII.
174.	Ščurk Janez, Ljubljana	12.VI.1931.	
	Engel Jozefa, Vel. Središče	6.IV.1935.	2.XII.
175.	Klemenčič Janez, Rački vrh ---	26.XI.1935.	
	Zamernek Jozefa, Celje	15.III.1937.	2.XII.
176.	Bedič Koloman, Markovci	8.II.1937.	
	Filo Irena, Markovci	30.X.1939.	2.XII.
177.	Zunič Anton, Gaber	5.VI.1935.	
	Jankovič Neža, Bedenji	24.X.1938.	7.XII.
178.	Jugovič Jožef, Trata	7.III.1937.	
	Muha Albina, Velki vrh	19.III.1932.	7.XII.
179.	Vrkič Sime, Podlug	25.III.1923.	
	Jelič Marija, Jezeranc	1.V.1926.	9.XII.
180.	Pavlinič Ivan, Bizek	17.VI.1934.	
	Koluvija Nada, Kninsko polje	9.X.1957.	11.XII.
181.	Wimer Anton, Schwand	14.I.1925.	
	Schreibmüller Jutta, Asten	23.XII.1934.	21.XII.
182.	Srbini Vlado, Dolenci	17.V.1937.	
	Testen Avguštin, Hoje	28.IV.1934.	21.XII.
183.	Radman Zlatko, Zaluka	17.I.1932.	
	Korošec Jozefa, Rodica	10.III.1936.	21.XII.
184.	Rešetar Nedeljko, Otok	20.IV.1927.	
	Zlopaša Ana, Proboj	30.XI.1930.	28.XII.
185.	Štrigelj Franc, Ivorje	23.III.1927.	
	Stojakovič Zorka Dravica	9.X.1928.	15.XII.

Prepisovalec prosi vse imenovane na teh sedmih stranh popisa poročenih leta 1957. v Astenu, naj mu oprosté če nekatera imena ni znal točno propisati, kajti različno pisave se tudi različno berejo! Vzemite kot primer ime "Matija" v Dalmaciji, kar je zelo razširjeno žensko ime - izven Dalmacije so večinoma vsi župni uradi "pepravljali" to ime v "Marija", kar bi se nam vsem zdelo najbolj prav - in vendar je Matija slovensko ime za apostola Matija, odkod torej v Dalmaciji ženska imena tega naziva? Vsak narod ima svoje posebnosti, zato skušejmo vedno in povsod razumeti da se moramo privaditi življenju med tistim narodom h kateremu nas usoda zanese! To je prvi predpogoj mirnega sožitja s sosedi.

Eni odhajajo iz Astena, in na njih mesto prihajajo vedno novi begunci; drugi se naselijo v Ennsu ali Ebelsbergu, vsi skupaj pa ostanejo pod upravo taborišča Asten - kako je včasih težko to čakanje v Avstriji, ker pač vsak hrepeni po tem da se čimprej izseli in si nekje za morjem uredi novo življenje. Medtem pa je treba tukaj potrpeti: čeprav smo še vedno rojaki skupaj, vendar živimo že v tujini, pod tujo upravo ki nam ni ravno naklonjena. Zato vsi težko čakamo da gremo čimprej kam naprej iz Avstrije v novo življenje.

Vi ki ste že daleč od Astena, nas pač najbolj razumete, ker ste to življenje tu v taborišču sami skušali; zato smo tudi mi vedno veseli če zvejo iz vaših pisem razne novosti in pojasnila ki so nam dragocen kazipot za dežele v katere se mislimo naseliti. Hvaležni smo vam za vse novice! Pozdravljeni!

DRUSTVENI ŽIVOT IZBJEGLICA POD OKRILJEM DUŠOBRIŽNIKA

Jedna od mnogih zadaća izbjegličkog dušobrižničkog ureda u logoru Asten-u je redovito održavanje sastanaka za djecu, mladiće, djevojke, te odrasle (posebno za muškarce, a posebno za žene, pretežno najnovije izbjeglice).

Ti se sastanci održavaju pod vodstvom dušobrižnika pojedinih narodnosti u lijepo uređenoj društvenoj prostoriji novo sagrađenog župnog ureda. Pored krasnih poučnih predavanja dušobrižnika, raspravlja se slobodno i nevezano i razna pitanja vjerskog i narodnog značaja, čime su osobito oduševljeni najnovije izbjeglice, koji na ovakovu srdačnu, slobodnu polemiku nisu navikli u svojoj nesretnoj, zarobljenoj zemlji.

Često se prikazuju filmovi o životu Isusa, Bl. Dj. Marije svetaca, zatim poučni filmovi iz zemljopisa, povijesti, slikarstva, kiparstva i graditeljstva.

A veselo raspoloženje nastane, kada stupi u djelatnost magnetofon. Slušaju se crkvene i narodne pjesme, izvedene po lagerskim pjevačkim zborovima (čuje se i po koji solo), pa razni prigodni govori, te propovijedi. A tek kada koji od prisutnih otpjeva se uspjehom (a često i bez istoga) koju dalmatinsku ili sevdalinku, pa ju magnetofon prenese, veselim prijedbama i kritikama i smijehu nema kraja.

Na veliku radost djece održava kadkad jedan mladi učenik sin novog izbjeglice iz Zagreba marijonetske predstave, dok jedan drugi učenik, mladi Slovenac zna razveseliti nevina dječja srca lijepom svirkom na harmonici.

I tako se pod okriljem dobrih dušobrižnika oplemenjuju duše i razveseljuju srca, usavršava znanje i proširuje vidokrug naših izbjeglica u logoru Asten-u

...a

ISTINITA PRIPOVIJEST

Bila je jesen godine 1956. Na 29. rujna slavio sam svoj imendan. Prijatelj mi darovao malu ptičicu-česljugara. Bilo je to za mene veliko veselje, jer je ta ptičica ispunila prazninu moje kuće. Jednom riječju; bila mi je draga i zavolio sam je. Rado sam je hranio, pa kad su vrata i prozori bili zatvoreni, otvorio sam krletku, i ona je slobodno letala po kuhinji i sobi. Stala bi mi koji put, uz cvrkut i lepršanje krilima, i na rame, ali je najradije letjela k staklu prozora u nadi, da će tako van na slobodu. Iako sam je volio, ipak sam je spžaljevao; imala je sve, ali nije bila slobodna. Kroz prozor je gledala vrapce, kako veselo skakuću i traže hranu. Ona je imala sve, ali je bila nesretna. Ni moje draganje ni hranjenje iz ruku nisu je veselili, ona je tugovala i čeznula za slobodom. Jednog proljetnog dana iznio sam krletku s ptičicom van u vrt. Bila je vesela i nekom srećom uspjelo joj je kljunom otvoriti vrata krletke. Prhнула je van poput strijele. Rasla je svoju slobodu, a meni nije ništa drugo preostalo nego da je pratim očima tužan i veseo, tužan, što sam izgubio svoju dragu ptičicu i svoju zabavu, a veseo, što sam ipak domogla slobode, za kojom je tako dugo čeznula.

Često sam razmišljao o toj nesretnoj i opet sretnoj maloj ptičici. Ona mi je bila putokaz. I ja sam živio u velikoj krletki, i svugdje sam provirivao, kako ću izletjeti iz nje. Imao

sam sve kao i moja ptičica, ali nisam imao slobodu, pa što mi je sve to koristilo?

Jednom mi je ipak uspjelo otvoriti vrata krletke. Moj put u slobodu bio je malko teži nego mojoj ptičici. Teško se rastati sa svojim, teško je ostaviti roditelje, prijatelje i znance i svoju rodnu grudu i poča u tuđji i nepoznati svijet.

Jača od svega toga bila je želja za slobodom. Ropstvo je nešto najgore na svijetu. Nepravda na svakom koraku; stric nevan obješen, prijatelji u zatvoru, hapšenja poznanika radi par bezazlenih izreza. Nemoguć život u toj sredini, moram tražiti slobodu.

Jednog lijepog svibanjskog dana, napustio sam svoj dom i našao se u Austriji. Nisam sam sebi vjerovao, da se nalezim u slobodi. Više nije trebalo šaptati i gledati oko sebe, da li me netko sluša. Osjetio sam se lagan i nekako obnovljen. Kao ponovo rođen. Postao sam slobodan čovjek. Ljudi svi bez razlike prema meni blagi, susretljivi, prijazni.

Iz Beča sam stigao u izbjeglički drveni grad Asten kod Linza. Poslije obavljenih posjeta od ureda do ureda, uspjelo mi je dobiti sobicu, u kojoj sam ostavio svoje stvari. To čistim ulicama lagerskoga grada Astena, sve kao u košnici. Ne poznajem lica, ali čujem svoj jezik. Sve mladi ljudi svi veseli i raspoloženi, nada i vedrina im se čitaju na licu.

Asten je mjesto čekanja. Odatle je otvoren put u Kanadu, Australiju i druge države svijeta. Vrijeme prolazi u učenju jezika, u šetnji, u ugodnu razgovoru i stvaranju planove za novi život.

Ostat će mi uvijek u pameti prva nedjelja u Astenu. Crkva je bila dupkom puna. Sve mladi ljudi. Čujem hrvatsku pjesmu, hrvatsku propovijed. Na svačijem licu veselje i raspoloženje. Nitko nije u strahu, da će ga netko vidjeti i tužiti, što je došao u crkvu. Taj osjećaj može procijeniti samo onaj, koji je godinama živio u komunističkoj krletki.

Svaki dan nova poznanstva i prijateljstva. Svaki dan dolaze novi, a neki odleze dalje, tako da je lager Asten uvijek pun. Čekam i ja taj sretni dan, da otputujem u novu domovinu gdje ću stvoriti svoj dom i svoju životnu sreću.

Najdraži čovjek ovdje u lageru je poštar. On donosi vijesti od milih i dragih, koje sam morao ostaviti. Svi želimo, što prije da se nekud iselimo, ali je svima u srcu najveća želja, vratiti se u svoju slobodu u državu, gdje ćemo moći slobodno raditi, slobodno Bogu služiti i slobodno svoj narod ljubiti. Moja draga domovina Hrvatska dokle ćeš biti krletkom svojim vlastitim sinovima?

I - II

P r i c e r k v i c i z v o n ž e z v o n i . . . . .

Napišem vam zgodbo o našem taborišćnem cerkovniku, po domaće mežnarju.

Ze tri mesce sem tukaj v Astenu, in od tedaj poznam tega našega moža ki budno pazi na red in snago naše cerkvice, toda priznati moram da sem že mnogo mežnarjev poznal, samo nikjer se tako originalnega ne! Pa to ni samo moje mnenje, tudi drugi rojaki v taborišću tako sodijo. Če ga med sveto maso opazuješ kako ponižno poklekuje pred oltarjem, ali kako svetniško ti zvončka in pod nos moli svoj - ah ne! cerkveni je! - nabiralček ali kakor ponekod pravijo, - potem mu moraš res dati še zadnji grošek če ga morda res imaš... Na vsak način ti gre na smeh če našega mežnarja kje srečaš.

Sicer pa je mežnar tudi njegov oče tam nekje v Prekmurju, in oče in sin sta že dolge mesce predsedala v komunističnih jecah ker sta pač zvesto vsrila svoje mežnarske dolžnosti, sam župnik Varga v Clevelandu bi to pač najbolj gotovo potrdil.

Ko je zjutraj še tema, zazvoni naš zvonček jutranjico. Marsikdo poleži še kako urico, samo naš meznar ne, ta je točen kakor ura: zvoni redno kar trikrat pred vsakodnevno sveto maso, vsake četrt ure. Lepa navada - na vsak način meznar najbolj točno zveni vedno trikrat na dan angelsko česčenje, ob šestih zjutraj, opoldne in ob šestih zvečer, torej če slučajno uro imaš jo lahko kar po meznarjevem zvonjenju naviješ in boš gotov da gre čisto prav.

Samo tam enkrat prve dni januarja se mu je zgodila neljuba nesreča ki jo do smrti ne bo pozabil.

Naš slovenski župnik so morali prve dni januarja po nujnih poslih menda v Belgijo kjer je okrog dvajset fantov iz našega astenskega taborišča v neki vajeniški soli. Naš meznar je redno vsaki dan zvonil ob šestih zjutraj. Toda tisto usodno soboto je še v globokem snu zaslišal glas "svojega" zvončka ki bi ga po njegovi meznarski pameti ne smel nihče drugi zvoniti kot samo on. Zvoni, zvoni, a mož kar verjeti ne more da res zvoni. Skoči iz svoje postelje, še žena mu je pomagala da se je hitreje napravil, oba se čudita kako je to da zvoni, saj pa ima samo on ključe od cerkve, župnik so pa itak na potovanju tam dalec nekje v Belgiji in Nemčiji, kjer je polno bivših Astencev. Le kdo bi naj bil tisti ki si upa zvoniti mesto njega?

Z atomsko brzino hiti iz sedme barake v kateri stanuje, tja do cerkvice, in glej, že drugič začne zvoniti ko revež ves iz sebe pridrvi do cerkvenih vrat, trdno prepričan da bo res pošteno prijel hudomušneža ki si upa na tak način dražiti njega, poštenega astenskega meznarja.

Da ste ga videli kako silno presenečen je obstal ko je zagledal gospoda župnika ki so se zjutraj ob petih vrnili s potovanja iz Belgije in so hoteli masevati kot redno vsaki dan kadar so doma v taborišču - pa so zastoj čakali na svojega meznarja da bi zazvonil vsaj Ave Marijo! Zdaj ti pa gospod župnik držijo vrv in vlečejo zvonček da vabijo vernike se k sveti masi. Nesrečni naš meznar je ves obupan in žalosten zajavkal: "Ja, gospod župnik, danes pa ste mi enkrat zagodli, saj se nikdar v življenju nisem zaspal jutranjico, in kar verjeti ne morem da je to res!" - "Vidiš, vidiš, lübi meznar, kaj bi blo, ja, kaj bi blo, če bi župniki še na meznarje paziti morali, ko pa imamo dovolj pazke že nad drugimi kozlički in kostruni - boš pa odslej toliko bolj pazil na redno zvonjenje tako tu v taborišču kakor tam kjer boš pozneje meznaril!"

Samo jaz sem do danes vedel za to zgodbo, ker mi jo je meznar zaupal s trdno obljubo da se mu ne bo nikdar več dogodilo da bo župnik mesto njega zvonil - ves srečen pa je, ta naš meznar ki je drugače tako zelo vesten, da ima dobrega in blagohotnega župnika; ta skrbi za vse nas kakor samo oče zna skrbeti za vse svoje otroke, čeprav naš je toliko da se med seboj niti ne poznamo - a oni nas poznajo in mi njih in njihovega pridnega meznarja tudi.

Janez Šurk

Slovenski begunci svojemu dušnemu pastirju za srebrno mašo:

1. Srebrnomašnik ste postali, duhovnik ste četrt stoletja; v življenje sipljete nam cvetja ki ste pri Bogu ga nabrali.	4. Še dolgo Kristusovo čredo z nebesko hrano nasičujete, svoj narod sužnosti resujete in dvigajte z božjo besedo.
2. Četrt stoletja sveto mašo darujete za naše duše, rešujete jih beže, suše, in vodite na božjo pašo.	5. Naj Bog Vam za srebrnim vencem še zlatomašni venec zviže in cvetje, ki Vam v duši klije, zaliva z milosti studencem.
3. Gospod z Marijo blagoslavlja naj pota Vasega življenja in nosi z Vami križ trpljenja, bogato žetev Vam pripravlja.	6. " Naj Bog še dolgo Vas ohrani! " želimo za srebrno mašo; razveseljuje dušo Vašo in jo zased brezbožnih brani.

To lepo voščilno pesem nam je na prošnjo našega organista Toneta Zorèta iz Sel pri Kamniku priposlal iz Argentine njegov rojak duhovni gospod Gregor Mali.

PITANJE POLITIČKIH I EKONOMSKIM IZBJEGLICA

Revolucija u Mađarskoj u studenom 1956 zasjenila je potpuno problem izbjeglica iz komunističke Jugoslavije. Krvoproliće u Mađarskoj natjeralo je oko 190.000 mađarskih izbjeglica u malu Austriju. Sva austrijske kao i svjetska štampa donosi mjesecima opširne komentare o mađarskom ustanku i problemu mađarskih izbjeglica. Izbjeglice iz komunističke Jugoslavije kao da ne postoje. Tek sada kada se smatra da je problem mađarskih izbjeglica riješen, ponovno se u austrijskoj štampi sve više javlja problem izbjeglica iz komunističke Jugoslavije. Taj problem zanima sve više austrijske vlasti i javnost u vezi pitanja finansiranja, mogućnosti daljnjeg iseljavanja, likvidiranja postojećih logora i t.d. Broj izbjeglica iz komunističke Jugoslavije iznosi u Austriji stalno oko 10.000. Priliv novih izbjeglica je konstantan. U zimskim mjesecima radi vremenskih nepogoda znatno je slabiji, da u proljetnim i ljetnim mjesecima znatno poraste. Taj se problem iz godine u godinu stalno obnavlja, jer broj izbjeglica otpremljenih u prekomorske zemlje nadopunjuje se dolaskom novih.

Prilikom davanja azila ocjenjuju austrijske vlasti, da li se u pojedinom slučaju radi o političkom ili ekonomskom izbjeglici. Prema objavljenim podacima svega 2% svih izbjeglica otpada na političke izbjeglice, a ogromna većina otpada na ekonomske izbjeglice. Nastaje pitanje da li je to stvarno tako?

Istina je, da većina izbjeglica prilikom prvog saslušanja pred organima austrijskih vlasti navodi kao razlog bježanja, nemogućnost života /življenja/ u Titovoj komunističkoj Jugoslaviji. To je vjerojatno dovoljno, da austrijske vlasti takvog bježanca ocjene kao ekonomskog izbjeglicu.

Međutim razmotrimo li nekoliko tipičnih slučajeva takvih ekonomskih izbjeglica vidjet ćemo, da se stvarno radi više o političkim nego o ekonomskim izbjeglicama. Ili drugčije rečeno kod velikog broja izbjeglica označenih kao ekonomske izbjeglice radi se o političkim razlozima ili političkoj pozadini.

Prilikom razmatranja tog pitanja treba imati u vidu stepen terora i intenzitet strahovlade u komunističkoj Jugoslaviji, koja onemogućava svaku aktivnu antikomunističku akciju, kao i nemogućnost organiziranja bilo kakve javne ili tajne opozicione stranke, da bi se netko mogao izkazati kao pripadnik stranke, koja je protivna postojećoj komunističkoj stranci i vladavini, te da je kao takav politički proganjen. Treba imati u vidu, da pasivno držanje, ne sudjelovanje sastancima, proslavama i t.d./ već povlači znatne posljedice, a prisustvovanje vjerskim obredima (polazak u crkvu, krštenje djeteta, crkveno vjenčanje, sudjelovanje svećenika pri pogrebu i t.d.) znači izazivanje vlastodržaca i ima vrlo često teške posljedice kao gubitak uposlenja, oduzimanje stana, nemogućnost novog uposlenja, teška porezna opterećenja do uništavanja, pro-

gon djece u školi, zabrana upisa na fakultet, uskratata raznih dokumenata i potvrda sa strane državnih organa i t.d. Ukratko takove osobe postaju bespravne pored postojećih zakonskih propisa. S tog gledišta treba prosudjivati položaj izbjeglica iz komunističke Jugoslavije. Kao tipični primjer navodimo:

1/ Osobe ili cijele obitelji koje napuštaju cjelokupnu imovinu: kucu, zemljište, namještaj kao i stećene godine za mirovinu i pod znatnim teškoćama i naporima pod rizikom života i zdravlja odlaze preko granice. I ako takove osobe izjavljaju, da je život u komunističkoj Jugoslaviji nemoguć, ipak se ne može jednostavno uzeti, da su te osobe ekonomske izbjeglice. Neminovno postoji politička suprotnost i nepodnosivost komunističkog sistema, jer je nemoguće da bi osoba koja ekonomski dobro stoji, sa stalnim uposlenjem, vlastitom kućom, zemljištem i t.d. napustila domovinu čisto iz ekonomskih razloga. Nesumljivo su od odlučne važnosti bili neki drugi, politički razlozi, koji stoje u pozadini. Daljnjim ispitivanjem tih razloga sa naprijed spomenutog gledišta dovodi neminovno do rezultata, da se radi o političkoj pozadini.

2/ Vrlo su česti slučajevi izbjeglica, koji su po nekoliko puta osudjivani radi neuspjelog prelaza preko granice. Zar činjenica višekratnog sudjenja i ležanja po nekoliko mjeseci, pa i godina u zatvoru radi pokušaja bježanja iz komunističkog raja ne dokazuje, da su takove osobe uporni protivnici postojećeg režima. Zar njihove žrtve i izlaganja opasnostima ne dokazuju da mora biti nešto jaćeg osim ekonomskim teškoćama što ih nagoni da bježe.

3/ Nastaje pitanje dali su mladići, koji odbacuju Titovu uniformu i kao vojni bjegunci bježe preko granice ekonomske izbjeglice kako ih prilikom traženja azila ocjenjuju.

Zar nije bježanje iz vojske dokaz otkaza službe i poslušnosti vladaru i njegovom sistemu vladanja. Zar nije takova osoba bila ekonomski obskrbljena za vrijeme vojne službe? Nije li takova osoba poduzela korak bjegstva pod cijenu života ili dugogodišnjeg lišenja slobode. Smatramo da su takove osobe dokazano protivne komunističkom sistemu i da je pozadina njihovog bjegstva politička.

4/ Seljak-posjednik imanja ili obrtnik, koji je uništen porezima radi svog pasivnog ili antikomunističkog držanja, konačno napustio sve i prelazi granicu da zatraži azil. Nije li on ostao bez teško stećene imovine radi svog neslaganja i ne saradnje s komunizmom? Nije li njegovo ekonomsko uništenje dalo posljednji poticaj njegovoj odluci, da bježi od komunizma? Na prvi pogled su njegovi politički razlozi skoro nevidljivi i dobiva se utisak, da su ga čisto ekonomski razlozi naveli na bjeg. Stvarno se radi o političkim razlozima.

5/ Mladici pozvani na odsluženje vojnog roka u Titovoj armiji umjesto da se odazovu vojnoj dužnosti bježe preko granice. Na prvi pogled izgleda da se radi o mladićima, kojima je teško služiti vojsku. Medjutim uzme li se u obzir pod kakvim okolnostima i kakovim teškoćama su se podvrgli prelazeci ilegalno granicu i imajući u vidu njihovu pripravnost, da se upute u strani svijet pripravnici da se prihvate i najtežih poslova dolazi se do zaključka, da se ne radi samo o izbjegavanju vojne službe, nego moraju postojati drugi razlozi, koji su ih potakli na taj korak. Najčešće žele ti isti mladići stupiti u američku vojsku. Konačno

odluka za napuštanje svoje domovine, milih i dragih, ne stvara se u zadnjem času pred odlazak u vojsku. Tu odluku stvaraju ti mladići znatno prije, a ostvaruju istu u času kada treba da pristupe zakletvi vjernosti i odanosti komunističkom vlastodršcu. Možemo reći, kao nesvjesni protivnici tog sistema, napuštaju sve i odlaze preko granice svjesni, da ih čeka dugogodišnja kazna zatvora za slučaj da im bijeg ne uspije. Nije li i u ovim slučajevima njihov osjećaj u dubini duše i njihov podhvat dokaz, da je njihov bijeg uzrokovan političkim motivima.

6/ Postoje i najteži i najnerazumljiviji slučajevi. Ima naime i takovih izbjeglica, koji posjeduju sudsku presudu iz koje je vidljivo da su kažnjavani po t.zv. Narodnom sudu u komunističkoj Jugoslaviji na višegodišnju kaznu radi "antidržavne propagande", a ipak su ocjenjeni od strane austrijskih organa vlasti kao ekonomske izbjeglice.

Iz ovakvih slučajeva je vidljivo kako se teško daje našim izbjeglicama politički azil.

U mnogim slučajevima, osobito kod ženskih bjegunaca, postoje u pozadini na izgled sasvim neznatni politički razlozi, koji su bili važni kod donosenja odluke u bjegstvu, ali su prilikom iskaza pred organima vlasti potpuno beznačajni kao na pr. mješanje organa vlasti direktno ili indirektno u njihove porodične prilike, predbacivanje i prijetnje radi polaska u crkvu, krštenja djeteta, izostanak sa posla na Božić i druge velike blagdane, prigovori radi polaska djece na vjeronauk i t.d.

Uzmemo li u svim tim slučajevima u obzir pod kakvim okolnostima i teškoćama su većina izbjeglica prelazili granicu kao na pr. plivanje preko ledene Mure u mjesecu studenom i prosincu, lutanje po 8 dana i noći na području granice, ležanje u vodi i blatu po čitave dane, da prođe pogranična straža ili padne noć, lutanje po magli, kiši i sniježnoj mećavi, često sa malom djecom u naručju, spuštavanje niz nepoznate hridine noću uz životne opasnosti, smrznuti udovi od ležanja i čekanja u snijegu i sniježnoj mećavi i t.d., onda dolazimo do zaključka, da je pravi razlog bjegstva nepodnošenje cjelokupnog komunističkog sistema i njegovih laži, pomanjkanje najosnovnijih sloboda misli, govora i vjere, da ne spominjemo nemogućnost bilo kakvog drugog političkog djelovanja ili izražavanja političkog uvjerenja.

Važno je spomenuti da je svim tim izbjeglicama prilikom prelaza granice potpuno svejedno da li će biti priznati kao ovakove ili onakove izbjeglice, a velika većina niti ne zna da postoji razlika između političkih i ekonomskih izbjeglica. Glavno im je da ne budu vraćeni u t.zv. "Jugovinu". Uz to jednostrano izjavljuju, svjesni da ne mogu ostatu u maloj Austriji, da im je namjera što prije iseliti u koju prekomorsku zemlju. To također pridonoši, da organi vlasti bez oklijevanja donose odluku, da se radi o ekonomskom izbjeglici.

Međutim kako je iz svega izloženog vidljivo, postoji u daleko većem broju slučajeva stvarno politička pozadina, koja pokreće velik broj naših izbjeglica, da napustaju svoju porobljenu domovinu.

Smatramo da bi postotak priznanja političkih izbjeglica morao biti daleko veći, a time bi i strepnje možebitnog vraćanja bile manje, a mogućnost iselenja iz Austrije veća.

N e k a j   r e s n i c e
(pod okvirom "pesmi" ki kot take nise priznane)

E m i g r a n t o m   /   pravilnejše: Izzeljencem /

1. Hudo je biti emigrant:
usoda Tvoja je v tujih rekah,
počutis se kot "zabušant"
in zdi se ti da vedno jokaš.
2. Mine jesen in mrzla zima
in revež vsak z glave kima:
le kaj bo z nami emigranti,
kaj naredili bodo prevaranti?
3. Odloči marsikdo se za Kanado,
pa misli da zato zasluži nagrado;
in revež gre na veselje pit...
potem pa zvé da je odbit!...
4. Rodezija tudi odprta nam je,
a kaj! pred 21. letom se tja ne sme.
Pa tja tudi nihče ne bi rad šel,
ker vedel bi da dolgo ne bo več živel.
5. V Avstralijo tudi jih dosti gre,
nazaj pa ne more in tudi ne sme.
ker je to dežela na koncu sveta
in lahko rečeš: adio Jugoslavija!
6. Nemčija pa kar naprej požira
in reveze naše v rudnike tira;
komaj pa mine mesecey pet,
ze ni nikomur več možno živet!
7. Zato pa pomagaj si kar lepo sam,
če nočeš da kmalu ne boš ves bolan;
za USA poskrbi, lepo se potruđi,
saj vendar nazadnje sprejema tudi!
8. Če tam imaš teto ali strica
garancija prileti kakor ptica;
čež malo več kakor dobrih pet let
boš pa res lahko zletel v širni svet.
9. Mi pa ki si bomo kar sami pomagali
vse kaže da kar tu bomo ostali -
ali pa kratko "po šup" vsi nazaj
v prelepi naš jugoslovanski kraj!
10. To naj Vam bo samo navodilo,
kako se je nam emigrantom godilo.
Zate pa ostanite rajši doma
in doziveli ne boste toliko gorjã!

S l o v o   o d   d o m a .

1. Ko zapuščal sem domače kraje
od žalosti bi razjokal se najraje;
proti Mariboru napetil sem se,
da čez mejo pobegnem za gerami nekje.
2. Po dolgem in mučnem potovanju
predal sem se v Avstriji žandarju;
pogostil me je in še lepo sprejel
potem pa spat mi v zapor velel.
3. Poprej še spraševal je: kdo sem in odkod;
ponosno pred njim stal sem kot gospod.
Ko pa mu rečem: sem Jugoslovan -
pogleda me smešno in grde postrãn...
4. "Le kaj jim v pameti vrè,
da kar vsi v Avstrijo bežè!
Al' vam je res tako silno hudo
da domã ostati noče nikdo?"
5. Potem ko raztolmačil sem mu razmero,
da pobegnìl sem najbolj radi vere;
tedaj me pa boljše pogleda,
iz ust mu prihaja beseda:
6. "Res, pri komunistih je teror;
vsak drektor ima že motor.
Fantje pa mladi garajo trdo,
da jim se svoje zaslužke dajo!
7. Potem pa ko star si dvajset let,
k vojakom gotovo si vzet -
in celi dve leti se tamle podiš,
ob najslabši hrani pa revež živiš!"
8. Zato pa smo fantje tu sèm pobegnili
da z motorji še mi bi nekoč se vozili
in ko se bomo komunistov znebili,
tedaj pa se bomo domov vsi vrnili!

Napisal Marjan Veršič

(iz barake 27 / 16)

v upanju da bo mladina v Jugoslaviji spregledala, in premislila predno beži čez mejo v Avstrijo! Tujina reze trdi kruh, in po macehevsko tenkega; ljube domã, kdor ga ima. Vsakdo hrepeni po nečem boljšem, ko pa pride v tujino, šele spozna da je tisočkrat boljši črni kruh domã, kakor pa beli v tujini - saj si ga moraš kruto trdo zaslužiti, če spleh delo kje dobiš!

Koliko jih je ki bridko občalujejo da se odšli od doma; mnogi bi se radi vrnili a jih je sram - na vsak način vsi čakamo da se razmere spremenijo tudi domã!

Kot vodja pevskega zbora bi rad popisal moje doživljaje odkar sem tukaj.

Dne 14. avgusta 1957 sem prišel kakor ostali begunci v tukajšnje taborišče. Ko sem bil sprejet od uprave, so mi odredili večjo sobo v kateri so stanovali sami Hrvati. Kar užaljen sem bil prvi trenutek zato ker me niso dali skupaj z mojim prijateljem Tonetom Remcem s katerim sva potovala peš vse od Kamnika do Železne Kaplje v Avstriji. Čez nekaj časa sem srečal na hodniku tedanje moje barake Slovenca Časl Antona - nečaka sedanjega slovenskega župnika v Montrealu v Kanadi g. Jožeta Časla - in ta me je lepo tolažil naj samo potrpi, saj se bo dalo vse lepo urediti morda že takoj naslednji dan!

Nenadoma sem zaslišal glasove težkih zvonov. Seveda sem takoj debelo gledal in se bolj čudno poslušal, odkod tako krasno zvonjenje? Cerkvica, zelo priprosta lesena baraka z lesenim zvonikom mi je takoj odprla oči in uvidel sem da to niso nikakor pravi zvonovi, saj tako majhen zvonik nikakor ne more držati več zvonov. Spoznal sem da je to magnetofon ki ima napeljene zvočnike v zvonik odkoder se razlega to lepo ubrano zvonjenje. Slovenski taboriščni župnik si je na ta način pomagal da je imel za praznike tako lepo zvonjenje.

Ob 7 zvečer so bile slovesne večernice za predvečer praznika Marijinega Vnebovzetja. Tudi jaz sem šel v cerkev. K oltarju je pristopil župnik Dr Ferdinand Kolednik; pred njim pa je stopala dolga vrsta lepo oblečenih ministrantov, kar sem mi je zdelo nekaj tako zelo lepega, nenavadnega, ker kaj takega nisem še nikdar videl. Pomislil sem najprej, le kako se more zbrati v tem begunskem taborišču tako lepa četa ministrantov, že radi tolikih narodnosti. Bili so Slovenci, Hrvati, Nemci, Poljaki, Madžari, Romuni in še drugi.

Ko je župnik odprl tabernakel, je kar sam začel peti blagoslovno pesem "Najsvetejši, Tebe počastimo", potem pa je šel k harmoniju in je lepo nadaljeval s petjem, potem ko je kar spremljal od sredine pesmi dalje. Nato so molili rožni venec, za litanije, pete, je župnik spet šel k harmoniju in je na ta način kar sam nadziral svojo izbrano četo ministrantov ki so tudi skupaj z vsemi ostalimi verniki navdušeno prepevali.

Organista prav tedaj ni bilo nobenega; nekaj mesecev poprej je odšel Stane Ugovšek, potem si je preskrbel župnik nekega profesorja iz Ljubljane, ki pa je bil v Astenu samo par tednov, in se je prav tiste dni ko sem jaz prišel, spet vrnil v Slovenijo.

Po končanih večernicah sem se oglasil pri Dr Koledniku v zakrištiji; ko sem mu povedal kdo sem, me je takoj pospremil k harmoniju kjer so že čakali pevci za vajo, za naslednji dan, praznik Marijinega Vnebovzetja. Not ni bilo drugih kot samo tri knjige, last g. župnika: prvi in drugi del CECILIJE ter SLAVA BREZMADEŽNI. Ima pa gospod več tujih knjig, kar pa za slovensko petje ne more priti v poštev.

Na praznik Marijinega Vnebovzetja je bila sveta maša od 8 zjutraj, kakor je sploh navadno vsako nedeljo slovenska maša ob osmih. Gospod so peli slovesno latinsko mašo, mi pa smo samo odpevali, drugače pa samo slovenske pesmi peli. Zvečer ob 7 smo imeli večernice in peli smo lavretanske litanije zraven drugih že znanih Marijinih pesmi.

V cerkvi je star harmonij, pa že tako slab, da mi je prvi teden kar na lepem odpovedal med mašo, tako da niti do konca maše nisem več mogel orglati nanj. Z g. župnikom sva kar hitro začela tuhtati, kje bi si mogli preskrbeti kak boljši instrument da bi ga imeli vsaj za cerkev, za službo božjo. Pri tem starem harmoniju je bil meh že tako strgan, da sem lahko na dveh krajih kar celo pest vanj vtaknil. Župnik so mi dali denar in sem šel kupit ovčjo kožo iz katere sem naredil nov meh pri tem harmoniju, tako da nam še sedaj kar dobro služi. Pozneje so župnik dali v nek časopis (mislím v Cerkveni oglasnik škofije Linz) poseben oglas, da iščemo dobro ohranjen harmonij za našo taboriščno cerkvico. Dobili smo kmalu kar šest ponudb. Najprej smo dobili takorekoč samo

na ogled enega iz dijaškega semenišča Petrinum iz Linza; bil je silno velik, imel je dva manuala in 15 registrov, a se je na našo žalost zelo slabo obnesel. Najprej so zahtevali 5000 silingov zanj, ko pa smo rekli da ga niti zastonj ne vzamemo ker je neporaben, so skušali znižati na 3000 silingov, seveda brez uspeha, naš gospod župnik ga je dal odpeljati nazaj v Petrinum. Potem je Dr Kolednik za mal denar kupil kar štiri manjše harmonije, in tri je porazdelil v barakarske sobe, enega imam jaz, en je v dvorani, en pa pri družini Zabukovnik, ker se oba fanta ministranta pridno učita igranja na harmonij. Četrty je pa res krasen, je sicer last g.župnika, vsaj za sedaj dokler ne dobimo kje toliko denarja da ga izplačamo, je pa v cerkvi in ima res krasen glas. Že znamka Förster pové dovolj. Močan glas ima kakor nekake manjše orgle, tako da ga marsikdo občuduje, zraven pa tudi našega župnika ki se ne ustraši skrbi in obveznosti da nam naredi veselje kjer le more.

25.septembra 1957 smo obhajali srebrni jubilej našega slovenskega g. župnika Dr Kolednika. Poteklo je vse bolj skromno, pa vendar nadvse lepo. Bilo je menda 26 ministrantov in tudi 12 duhovnikov je prišlo. Največje težave nam je pa takrat delala uprava taborišča; pripravljali smo se za delo pri podaljšanju naše katoliške kapele. (Omenim naj, da so židje ki jih je okrog 600 v našem astenskem taborišču, dobili svojo barako-sinagogo, da imajo tudi pravoslavni svojo kapelo, in da se protestanti in njihove sekte zbirajo v IMCA - pravimo: v IMKI -) Vsak dan smo imeli pevske vaje, včasih tudi po dvakrat, da smo se pripravljali za jubilej našega slovenskega dušnega pastirja. Zelo smo želeli, da bi bili vsi pevci vsaj za nekaj časa oproščeni dela v kuhinji, kamor je treba iti že na vse zgodaj. Mašo imamo pa redno vsaki dan ob sedmih, pevcev pa ni mnogo, kadar imamo peto mašo. Šla sva skupaj z g.župnikom do upravnika taborišča, ta je pa župnika skoraj nahrulil, (pri tolikih tisočih ljudi v taborišču se res ne bi poznalo če bi nekatere pevce oprostil!) češ, kaj njega briga pevski zbor, če ga hoče župnik imeti, naj ga plačuje in pevci naj ne isčejo zastonjske hrane od taborišča, če so pri župniku "zaposleni"! Razumljivo da je treba imeti nekaj ideala, če hočeš uspeli kljub raznim nasprotnikom slovenskega udejstvovanja. Podobne nevšečnosti so se dogajale prav tako potem ko smo delali pri podaljšanju kapele, in pri postavljanju naše nove župnijske barake, torej stanovanja župnika in župnih prostorov, pisarn in pa mladinske dvorane, Jugendraum, kot jo imenujejo po nemško.

8.decembra 1957 smo imeli prvo obhajilo 33 otrok, 21 slovenskih, in 12 hrvaških. Več mesecev jih je naš g.župnik skrbno pripravljal. Nekateri od teh prvoobhajancev so naslednji teden v nedeljo 15.decembra, bili tudi pri sveti birmi. Prvo sv.obhajilo je bilo že pri na novo preurejenem oltarju v novem podaljšku kapele. Zdaj imamo kapelo za osem metrov podaljšano, in na ta način je pridobljenega vsaj nekaj novega prostora.

15.decembra 1957, tretjo adventno nedeljo, je prišel blagoslavljat novi del kapele in novo župnijsko barako škof iz Linza Dr Franz Šaleski Zauner. Na našo žalost so delavci dobili nekaj dni poprej nalog da prenehajo z vsem delom pri koncnem urejevanju nove barake; zakaj, to je se danes nam vsem prava uganika. So pač težave in kot begunci moramo molcati! Dorba našega dobrega župnika za nas je kar trda; sreča da vztraja v tej borbi za nas. Vsaj od strani višje cerkvene oblasti ima naš slovenski dušni pastir nekaj priznanja, ker vemo vsi, da je škofija dve leti iskala kakoga stalnega slovenskega dušnega pastirja za taborišče Asten, dokler se ni zrtvoval Dr Kolednik in sprejel to težko delo da nam lajša begunsko gorjé.

Samo kdor je poskusil begunsko življenje, bo razumel delo našega slovenskega duhovnika, ki se zavzame za vsakega Slovenca, a kolikokrat prihajajo k njemu tudi hrvaški in srbski in toliko drugi begunci, kolikokrat posreduje pri upravi in drugih oblasteh - Bog naj mu vse bogato poplača, če ne na tem, pa gotovo na drugem svetu. Čeprav je Dr Kolednik že večkrat prosil pomoči drugih duhovnikov, posebno za spovedovanje vsaj za božični in velikonočni čas, pa mu ni nihče prišel na pomoč, vendar vztraja in drži se z nami, dela za nas, kljub revmatizmu ki ga muči posebno v nogah.

Tako smo se z raznimi težavami prebili do božičnih praznikov ki sem jih prvič obhajal v tujini. Na sveti večer smo se zbrali v cerkvi kjer je že od popoldne dalje spovedoval naš slovenski dušni pastir. Vprav tedaj je bil spet zelo prehlajen, ker je nekaj dni poprej spovedoval v premrzli cerkvi v Ennsu (kjer je tudi okrog tisoč naših rojakov v nekdanji vojašnici). Ker je gospod že itak slabotnega zdravja, smo bili malo v strahu da ne bo mogel peti polnočnico, pa je hvala Bogu vsaj za silo šlo da smo zaslišali vecno lepo Glorijo na sveto noč.

Kadar se rojaki odpravljajo po svetu, v Avstralijo ali v Kanado, se v nedeljo poprej zberejo po masi pred oltarjem da jim gospod dajo blagoslov za srečno pot čez morje; kako ganljivi prizori ko ljudje z glasnim jokom zapuščajo to našo priprosto, pa vendar tako zelo priljubljeno kapelico in prelepi kip Fatimske Matere Božje. Še gospod sami se ne morejo ubraniti solz, posebno kadar blagoslavlja svoje ministrante pred oltarjem, predno odidejo v daljni svet. Bog vé ce se bomo se kdaj videli na tem svetu. Čeprav se poznamo bolj malo časa, se pa le nekako navezemo eden na drugega v tem begunskem taborišču kjer včasih kar nepotrpežljivo čakamo odhoda v svet!

Zadnji dan starega leta so gospod obljubili (ker je bilo 207 rojakov ki so odhajali vprav na novega leta dan v Kanado) da bodo imeli prvo mašo že ob 5 zjutraj, zato da ne bodo potovali ta prvi dan v letu brez svete maše. Kako presunljiv jok nekaterih ki so se poslavljali od naše kapelice v kateri smo jim za odhodnico vsi zapeli: Marija skoz' življenje... Ob 8 so imeli gospod drugo mašo kot navadno za Slovence, tretjo pa ob 10 ker je za ta dan naprosil nemški gospod namestnika. Tako sem pri vseh treh mašah tudi jaz orglal in peli smo iz vsega srca naše lepe božične pesmi, pri nemški pa tudi se Müllerjevo O Deus ego amo Te, ki jo je iz Ljubljane preskrbel naš slovenski dušni pastir; omenil nam je da jo je prepeval nekdaž kot salezijski gojenec v Veržeju pri Ljutomeru, pred kakimi 40 leti.

Tu v astenskem taborišču sem se tudi spoznal z dekletom ki je doma pri Ljubljani; krstil jo je pred 18 leti g. Ignacij Kunstelj ki je zdaj dušni pastir naših izseljencev na Angleskem. Izbral sem si mojo življenjsko družico tu med astenskimi pevkami. Poročila sva se v soboto 1. februarja 1958. Najsrčnejšo zahvalo našemu g. župniku Dr Ferdinandu Koledniku ki so mi priredili tako lep praznik s svojimi mnogimi ministranti, katerim sva z ženo tudi zelo hvaležna, tembolj ker so vsi z nama vred prejeli sveto obhajilo in ga darovali za najino življenjsko srečo. Bog vam poplačaj, ministranti, vse življenje bova z ženo ohranila najlepši spomin na vas. Prav posebno zahvalo pa Vam, dobri naš slovenski gospod župnik, ljubi Bog naj Vam bogato poplača!

Odkar sem v Astenu, sem prepisal in razmnožil naslednje pesmi z notami:

1. Zgodnja Danica (Franc Kimovec)	11. Ponižno stopimo (V. Vodopivec)
2. Je mrak končan (Ignac Hladnik)	12. Zvonovi so zapeli (Fr. Blažič)
3. Že pada mrak v dolino (P. Jereb)	13. O Deus ego amo Te (Müller)
4. Ko Te Stvarnik je ustvaril (Blažič)	14. Dva Tantum ergo (Belar)
5. Kraljica rajska (Ivan Ocvirk)	15. Vigred se povrne /nagrobница/
6. Mirno nam plove (S. Jereb)	16. Nad zvezdami "
7. Marija, vir si nam veselja (Hladnik)	17. Blagor mu (Dav. Jenko) "
8. Lepa si, Marija (?)	18. O srečni dom (Promrl) "
9. Marija, čuj me Ti (S. Zangel)	19. Jezusu zapojmo slavo (P.H. Satner)
10. Kraljica v raju slavljena	20. Dajte mi sladki don (Engelhardt)
21. Vso partituro PRIDITE MOLIMO, dvanajst blagoslovnih in Srca Jezusovega pesmi za mesani zbor zložila S.M. Alakok Ekol iz kongregacije sester-križaric. Z dovoljenjem kn. škof. ordinariata v Ljubljani z dne 5. maja 1927. Štev. 1795.

Vse zgoraj našete pesmi z notami imamo tu na razpolago; kdor bi jih želel dobiti, naj nam sporoči. Prosimo pa naročnike, naj nam vsaj poštnino plačajo vnaprej, saj vsi veste da smo begunci brez vsakega denarja, vedno suhi kot cerkvene miši! Pozdravljeni vsi pevci in muziki po širnem svetu!

Zoré Anton, organist, Sela pri Kamniku
(zdaj: Asten bei Linz, Austria)

KRATAK OSVRT NA DUŠOBRIŽNIČKI RAD

U LOGORU ASTEN

U prvim teškim poslijeratnim danima 1945 godine smješteni su u logor Asten brojne izbjeglice iz svih krajeva Evrope. Ljudi ispačeni tjelesno i duševno stisnuli su se u barake, čekajući daljnju sudbinu. Ostavivši svoja topla ognjišta, kao odbačeni od ljudskog društva, utučeni i slomljeni, izloženi zlostavljanju pojedinih samovljnika, očekivali su svoju daljnju sudbinu. U tim teškim danima bila im je potrebna ne samo materijalna nego još više duhovna pomoć. Bio je to jedini dušobrižnički rad, koji je očajnike trgao iz mrtvila. Suzne ispačene oči dizale su se k nebu s molitvom Bogu, koja im je davala snage za daljnji život s vjerom u Boga. Uskoro je otpočelo iseljavanje u daleki svijet. Otiskivali su se brodovima bolnih srca, ali odlazili su puni nade u novu domovinu, gdje će moći stvoriti novi život pun vjere u Boga, gdje će moći živjeti slobodno u katoličkom duhu.

Tešku dušobrižničku dužnost pod takvim okolnostima vršio je među izbjeglicama kroz čitav niz godina velečasni g. Fra Dr. Mirko Cović i župnik mjesta Astena vlč. g. Franz Werner. Svojim požrtvovnim radom pridonio je ohrabrenju ljudi klonulih duhom i tijelom.

Ubrzo nakon t. sv. "oslobodjenja", koje je lišilo Hrvate i Slovence najosnovnijih ljudskih prava, počelo je pristizati sve više novih izbjeglica iz komunističke Jugoslavije. Broj novih izbjeglica rastao je stalno, tako da u proljeće 1957., već popunjeni logor Asten, nije mogao primiti novo-pridošle izbjeglice. Oko 800 izbjeglica Hrvata i Slovenaca smješteno je u novo otvoreni logor u Ennsu, a 280 u Ebelsbergu. Toliki broj izbjeglica razmješten izvan logora Asten i veliki broj u samom Astenu značio je veliko preopterećenje za jednog čovjeka.

Dolaskom vlč. g. Dra Ferdinanda Kolednika u logor Asten u mjesecu travnju 1957. prvotno na Misije, a zatim u lipnju za stalno, riješeno je uspješno pitanje dušobrižničke dužnosti u logoru Asten. Vlč. g. Fra Dr. Mirko Cović vrši dušobrižništvo za izbjeglice Hrvate, vlč. g. Dr. Ferdinand Kolednik za izbjeglice Slovence. Zajedničkim naporima oni danas vode brigu o izbjeglicama, savjetuju ih i pomažu u svakom pogledu.

Opseg njihovog zajedničkog rada nastojat ćemo prikazati u ovom kratkom osvrtu:

Logorski župni ured:

Veliki broj izbjeglica katolika iz Hrvatske i Slovenije stvorio je potrebu osnivanja posebnog župnog ureda u logoru Asten. Rad tog župnog ureda je vrlo opsežan, a odvija se pod vodstvom vlč. g. Fra Dra Mirka Covića i vlč. g. Dra Ferdinanda Kolednika uz punu suradnju razumjevanja i pomoć župnika mjesta Asten, vlč. g. Franz Wenera. Tesko je opisati cjelokupni rad tog ureda kojemu se izbjeglice obraćaju u svim pitanjima, koja ih tište, počam od traženja krsnih listova do prevoda privatnih pisama na stranim jezicima. Kao primjer navodimo činjenicu, da pretežni broj izbjeglica dolazi iz porobljene domovine bez potrebnih osobnih isprava, narocito krsnih i vjencanih listova, koje su isprave

za daljnje izseljavanje iz Austrije neophodno potrebne. Stoga se u kancelariji župnog ureda vodi postupak oko izdavanja krsnih listova, koji je postupak vrlo otežan uslijed nemogućnosti dobivanja potrebnih podataka iz Komunističke Jugoslavije. Opseg rada kancelarije tog župnog ureda vidljiv je iz činjenice, da je tokom 1957 godine za pripadnike logora u Astenu izdano preko 2.590 krsnih listova, a za pripadnike logora Ennsa i Ebelsberga daljnjih 707 krsnih listova odnosno ukupno 3.298. Svi ovi krsni listovi prevedeni su u kancelariji župnog ureda na njemački jezik. U kancelariji župnog ureda vodi se o svim pripadnicima rimo- i grko-katoličke vjere evidencija (kartoteka) posebno po narodnostima iz koje je vidljivo, da su u velikoj većini izbjeglice Slovenci i Hrvati, zatim Poljaci, Slovaci, Mađari, Česi, te Albanci. Logorski župni ured saradjuje sa katoličkom organizacijom N.C.W.C. (National Catholic Welfare Conference) dajući svoje mišljenje i preporuku za izseljavanje uz pomoć te organizacije. Pored toga vrlo je opsežan karitativni, društveni i savjetodavni rad tog ureda.

2/Organizacija crkvenih pobožnosti.

Veliki broj izbjeglica raznih narodnosti iziskuje i posebnu brigu i organizaciju crkvenih pobožnosti. Redovne Svete Mise održavaju se u skromnoj logorskoj crkvi svake nedelje skoro preko cijelog dana. Za Slovence u 8 sati, za Hrvate u 9 sati, za Nijemce u 10,30 sati, za Poljake u 11,30 sati, za Mađjare u 16 sati. Na taj način omogućeno je dobrom organizacijom svim izbjeglicama da sudjeluju Sv. Misi uz propovjed i crkvene pjesme na narodnom jeziku. Posebno treba istaknuti zauzetost Vlc gospodina Fra Dr Mirka Covica koji svake Nedelje služi Sv. Misu za Hrvate najprije u lageru Asten u 9 sati, a drugu Sv. Misu u 7 km udaljenom logoru Enns, a na večer koji put i trecu Sv. Misu u 15 km udaljenom logoru u Ebelsbergu. U crkvi logora Asten služi Vlc Dr Ferdinand Kolednik svakodnevnu Sv. Misu u 7 sati ujutro. Sv. Mise u logoru Asten pružaju posebnu sliku: Skromni oltar u času dolaska svećenika uz astitenciju mnogobrojnih ministranata poprima naročito svečan i rijedak izgled. Još snažniji utisak na prisutne vjernike ostavlja jednoglasno sudjelovanje ministranata u molitvi na latinskom jeziku, kao i činjenica da ministranti redovno svakodnevno, a uvijek svake nedelje pristupaju Sv. Pričesti prije ostalih vjernika. Posebnu sliku pružaju vjernici. Puna crkva mladih muškaraca i žena uz crkvene pjesme na narodnom jeziku, rijetko se može vidjeti i čuti u stranom svijetu, a pogotovo ne u porobljenoj domovini tih mladih ljudi. Po završetku Sv. Mise pričaju svećenici blagoslov oni koji tokom tjedna napuštaju logor i odlaze u daleke prekomorske krajeve—u novu Domovinu. Koliko suza na oproštaju od siromastva, a ipak obljubljene naše crkvice.

No ne samo redovne Sv. Mise nego i ostale pobožnosti pružaju posebnu sliku. Tijelovska procesija održana je kroz logor sa postajama izradjenim po izbjeglicama raznih narodnosti (prvi njemački, drugi hrvatski, treći slovenski, četvrti mađjarski). Blagdan Svih Svetih popraćen je velikom procesijom od logora Asten, glavnom cestom Linz-Beč, do groblja u mjestu Asten. Na groblju položeni su vijenci u čast i spomen milih i dragih, pokopanih u dragoj, sada porobljenoj domovini. Na groblju održao je Vlc Dr Covic propovjed na hrvatskom, a Vlc Dr Kolednik na slovenskom jeziku.

Božićni i uskrsni blagdani popraćeni su Sv. ispovjedi i Pričesti uz pomoć drugih narodnih svećenika iz Linza i Salzburga. U svibnju održavaju se svibanjske pobežnosti u čast Majci Božjoj, a tokom mjeseca listopada redovni svakodnevni popodnevni blagoslov i prije Uskrsa "Križni put". Veliki broj izbjeglica pod vodstvom svojih dušobrižnika sudjelovao je proštenju Hrvata i Slovenaca na Pöstlinbergu u Linzu i Pucheu.

3./Proširenje logorske crkvice.

Sve većim prilivom izbjeglica iz Hrvatske i Slovenije, osjetila se sve veća potreba za proširenjem crkve, jer je uslijed prenatrpanosti, pogotovo u toplije dane, postao zrak toliko otežan, da se događalo za vrijeme Sv. Mise, da su padale u nesvijest djevojke i žene, a po katkad je i muškarcima pozlilo. Osim toga bilo je i onemogućeno znatnom broju izbjeglica sudjelovanje Sv. Misi uslijed pomanjkanja prostora.

Dolaskom Vlč. gosp. Dr. Ferdinanda Kolednika pojačan je odnosno udvostručen rad dušobrižnika. Zatekavši pokvareno crkveno zvono riješava problem magnetofonom sa pojačalom na čijoj su vrpici bila snimana zvona najpoznatijih crkvi svijeta. Uskoro nakon toga započele su pregradnje za proširenje postojeće crkvice i dogradnja crkvenih prostorija. Trebalo je pronaći sredstva za to, trebalo je izhoditi dozvolu nadležnih organa vlasti, naći stručnjake za izradu nacрта i izvodjenje radova. Sve je to sa velikom upornošću i nesavladivom energijom postigao Vlč. Dr. Ferdinand Kolednik. Njegovom zaslugom, a uz razumjevanje i pomoć Preuzvišenog Biskupa od Linza gospodina Dr. Franza Sales Zaunera, proširena je crkvice logora Asten, uredjen je i nanovo ukrašen oltar, a odmah do crkve izgradjen je župni ured, koji se je prije nalazio u jednoj maloj sobi stambene barake br. 6. Osim toga uredjena je nova Sakristija, jedna prostorija za održavanje sastanaka, te skromni stan za slovenskog svećenika Dr. F. Kolednika, koji stalno stanuje medju izbjeglicama u logoru Asten. Mora se napomenuti, da je kod dogradnje i proširenja crkvice dobrovoljno sudjelovao veliki broj izbjeglica. Danas imaju izbjeglice u logoru Asten proširenu crkvicu, lijepo uredjenu, koja odgovara njihovim potrebama.

4./Katolička štampa.

Stanovnicima logora Asten omogućeno je čitanje katoličke štampe u okviru skromnih raspoloživih sredstava. "Glasnik Srca Isusova" koji izlazi u Salzburgu na hrvatskom jeziku redovno je štivo koje ide od ruke do ruke. Slovenska "Nedelja" i "Kronika" iz Celovca takodjer su vrlo rado i mnogo čitani listovi. Posebno se izbjeglicama pruža mogućnost nabavke molitvenika na hrvatskom i slovenskom jeziku uz vrlo povoljnu cijenu, tako da ga može kupiti i najsiromašniji izbjeglica. Osim toga pristupaćni su izbjeglicama brojni drugi katolički listovi i časopisi u prostorijama Župnog ureda ili kod samih dušobrižnika.

5./Dvije značajne godišnjice.

U 1957 godini imali su stanovnici logora Asten rijetku priliku da dožive 25-godišnjicu misništva svojih dušobrižnika. Dva dušobrižnika u naponu svojih snaga, u muževnoj dobi, koji vode brigu o izbjeglicama skromno su proslavili svoje jubileje. Dne 26. lipnja 1957 navršio je Vlč. g. Dr. Fra Mirko Čović, 25 godina misništva, pa je taj svoj jubilej proslavio skromno u proštenistu Marija Tafel u Donjoj Austriji. U logoru Asten u ime izbjeglica čestitali su mu na jubileju, jedna djevojčica i dječak izbjegličkih porodica uz kratku deklamaciju posvećenu njemu i njegovom radu. Djevojka su mu čestitala taj veliki dan i predala mu po stručak cvijeca u znak iskrenih želja i dubokog poštovanja.

25. septembra 1957. proslavio je srebrni jubilej velečasni Dr. Ferdinand Kolednik. Ta je proslava bila može se reci opće narodna. Pri izlasku iz svog stana bio je svečar ispraćen mnoštvom izbjeglica, brojnim svećenicima i ministrantima, do svečano okicene crkve, koja je bila krcata svijeta, tako da su mnogi prisutvovali svečanosti samo s vanjske strane crkve uz otvorene prozore. Kad je vlč. Dr. Ferdinand Kolednik pristupao svečano urešenom oltaru, pozdravila su ga i čestitala mu 2 djece izbjegličkih porodica, uz recitaciju posvećenu njemu i predala mu struk cvijeća kao i spomen-knjigu, sa potpisima svećenika, ministranata i mnogobrojnih izbjeglica, koji su mu na taj način htjeli iskazati svoju radost i zahvalnost.

Mi izbjeglice logora Asten zahvalni smo svóm dragom Bogu, da imamo takoiskusne, revne i požrtvovne dušobrižnike.

6./ Prva Sv. Pricest i Sv. Potvrda.

Za školsku djecu Osnovne škole logora Asten održana je Prva Sv. Pricest 2.6.57. Tu je svečanost održao župnik mjesta Asten i vjeroučitelj Osnovne škole logora Asten vlč. g. Franz Werner.

Prva Sv. Pricest za hrvatsku i slovensku djecu, kao i za odraslije, koji u komunističkoj Jugoslaviji nisu imali prilike primiti prvu Sv. pricest održana je dne 8.12. 57. Prvoj Sv. Pricesti pristupilo je 33 djece razne starosti.

Sv. Potvrda održana je već u novouređenoj proširenoj crkvi, dne 15.12.57. Obred izvršio je Preuzvišeni Biskup od Linza gospodin Dr. Franz Sales Zauner. Taj je obred bio skopčan sa svečanim otvaranjem i blagoslovom proširene i novo-uređene crkvice i crkvenih prostorija. Svečanost je otpočela dočekom Preuzvišenog Biskupa na ulazu u logor Asten, gdje je pozdravljen po predstavnicima Uprave logora, svećeničkog kora i djece izbjeglica na raznim jezicima. Oduševljeno mnoštvo izbjeglica pozdravilo je srdačno Preuzvišenog Biskupa, sretno da ih je počastio svojim osobnim prisustvom prilikom otvorenja proširene crkvice i posvete prostorija. Svetoj potvrdi /krizni/ pristupio je veliki broj izbjeglica, a među svjedocima nalazio se i vlč. Dr. Ferdinand Kolednik, kao kum svom prvom ministrantu. Sam Preuzvišeni Biskup iskazao je svoje zadovoljstvo vidjevši privrženost, oduševljenje i razdraganost izbjeglica logora Asten. Da - bio je to jedinstveni događaj logora Asten, a za izbjeglice nezaboravni dan.

7. Kulturno- odgojni rad.

a.) Predavanja i sastanci održavaju se prema stalnom utvrđenom rasporedu i to utorkom za muškarce Hrvate, petkom za žene Hrvatice, srijedom za žene Slovenke, četvrtkom za muškarce Slovence. Na sastancima se pored vjerskog usavršavanja održavaju predavanja aktualnih problema kao što se i prikazuju projekcije, te kratki filmovi iz života Isusa i Marije.

b.) Sastanci ministranata, kojih ima preko 50, kao i ostale djece održavaju se svakog ponedjeljka. Toliki broj ministranata iz logora Asten raziči će se širom svijeta i mnogi će od njih nastaviti dužnost u novoj domovini. Prikupljanje, odgoj kao i nabava opreme tolikog broja ministranata posebna je briga i zasluga vlč. Dra Ferdinanda Kolednika.

c/ Crkveno pjevanje uvježbava se redovno za Slovence, Hrvate, Poljake, Nijemce i Mađare. U tu svrhu nabavio je Dr. Ferdinand Kolednik četiri harmonija, a iz redova izbjeglica izabire se organist, koji ih uvježbava.

d/ Mlade djevojke okupile su se u za njih nedavno osnovanoj organizaciji "Marijina kongregacija".

e/ Nauk prelaznicima na rimokatoličku vjeru održava se redovito i temeljito.

f/ Tečaj francuskog jezika: Za izbjeglice u logoru Asten, održavaju se putem YMCA-IWOA jezični tečajevi engleskog i njemačkog jezika, dok se ne održavaju tečajevi francuskog jezika. Uvidjajući potrebu tečaja francuskog jezika za izbjeglice, koji odlaze u francuski dio Kanade, Belgiju i Francusku, preuzeo je pored mnogobrojnih dužnosti vlč.g. Ferdinand Kolednik i ovu dužnost, te održava besplatne tečajeve. To je, kako sam kaže, njegova posebna radost.

8. Pružanje pomoći izbjeglicama ne sastoji se samo od preporuke, savjeta i uputa, sa strane dušobrižnika, nego prelazi često i na područje podjele odjeće i obuće kao i na iznalaženje mogućnosti iseljavanja izbjeglica u zemlje za koje ne postoje redovne mogućnosti iseljavanja putem vjerskih organizacija. Tako je na pr.vlč.Dr. Ferdinand Kolednik tokom 1957. godine svojim ličnim zauzimanjem uspio otpremiti nekoliko malodobnih izbjeglica na izučavanje zanata u Salezijanski zavod RAMEGNIES-CHIN 5 km od grada TOURNAI u Belgiji, a neke sjemeništince u francuski dio Kanade, a druge u Njemačku i ovdje u Austriji.

Spomenuti treba i česta zauzimanja i posredovanja za uposlenje u Austriji, kao i prepisku sa najudaljenijim krajevima svijeta - sve radi dobrobiti-izbjeglica.

9/ Posebne teškoće i brige zadaju dušobrižnicima s jedne strane izbjeglice, kojima je radi bolesti, slabosti ili starosti uskraćena svaka mogućnost iseljavanja, a sa druge strane izbjeglice, koji se odaju pijančevanju i izazivaju nered u logoru.

Za prve treba naći individualna rješenja za svaki pojedini slučaj. Za drugu možemo reći, krivnja leži na gostionicama u samom logoru u kojima izbjeglica odan pijančevanju provodi večeri, često do kasnu u noć. Savjeti i upozorenja mogu smanjiti, ali ne potpuno ukloniti ovaj porok. Smatramo, da bi nastojanje dušobrižnika u tom pogledu trebalo potpuno nadležni organi vlasti i vremenski ograničiti poslovanje logorskih gostionica i zabraniti gostionicama davanje alkohola onim osobama, kod kojih se očito vidi da su već pripite.

Razumljivo je, da između 3000 ljudi ima i alkoholičara, izazivača, kao i ljudi sklonih tučnjavi ili kradji. Svaki njihov izgređ baca loše svjetlo na sve izbjeglice, a završava zatvorom i vraćanjem u komunističku Jugoslaviju. Ne zaboravimo, da se među izbjeglicama nalazi i po koji ubačeni izazivač sa odredjenim zadatkom. Budimo svijesni, da uživamo gostoprimstvo Austrije i prema tome se vladajmo. Klonimo se alkohola, gostionica, kartanja, svadje i drugih poroka. Djelujmo na ostale (i nekatolike) u tom pravcu.

Još moramo spomenuti, da se svako naselje većeg broja ljudi izloženih neimaštini smatra plodnim područjem za razne vjerske sekte (adventiste, subotare). Agenti tih sekta koriste momentanu bijedu izbjeglica i obećavaju brže izselenje, poklon-pakete i druge pogodnosti. U tu svrhu održavaju sastanke na koje pozivaju putem znanaca ostale izbjeglice i nastoje

ih vješto pridobiti za svoju sektu.

Upozoravamo sve vjernike: ne prodavajte dušu, svladajte znatiželju i ne sudjelujte niti jednom ovakvom sastanku. O vama vode brigu vaši vrsni dušobrižnici i vjerske organizacije najjače crkve na svijetu - crkve katoličke.

lo. Pomanjkanje materijalnih sredstava ograničava znatno rad naših dušobrižnika i iziskuje od njih znatno veće napore. Mnogi njihovi pothvati ostaju neostvareni radi pomanjkanja vlastitog prevoznog sredstva i sl.

U ovom kratkom prikazu iznijeli smo zaista u najkraćim potezima rad, dužnosti, brige, požrtvornosti i nastojanja naših dušobrižnika sa željom, da ustraju u svom radu za dobro i bolju budućnost izbjeglica katolika iz porobljene Hrvatske i Slovenije.

- 0 -

U gornjem osvrtu opisali smo dušobrižnički rad zaista u što moguće kraćem pregledu, premda bi za potanku obradu cjelokupnog rada, koja bi obuhvatila opsežni rad, bilo potrebno mnogo više opisivanja, da se dobi pregled altruističkog rada naših dušobrižnika, koji je požrtvovan i svestran. Mnogo truda ulažu, da olakšaju život izbjeglica, koji je katkad bezizgledan. Samo čvrstom vjerom u Boga svladavaju se teškoće na koje nailaze pojedinci. Mnogo strpljenja potrebno je s jedne i druge strane. Život u porobljenoj domovini obezglavio je mnoge, život u logoru baca ih iz njihove životne kolotečine, pa su često izgubljeni i bespomoćni. Uliti im opet vjerom u Boga nadu u bolju budućnost, osvjestiti ih, da su ovdje slobodni ljudi, koji se ne moraju stiditi javno iskazivati i ispovjedati svoju vjeroispovjest je katkada teška zadaća dušobrižnika, pogotovo kod mlađih ljudi, od kojih su mnogi navikli to skrivati i pritajiti. Svakako to dolazi usljed svakodnevnog života u kojem su odrasli. Zato dušobrižnici logora Asten posvećuju njima najviše pažnje, jer znadu, da je njima to i najviše potrebno. Zato i nastoje okupiti mladež i otvoriti im oči, da gledaju u svijet puni povjerenja i vjerom u Boga nadju sreću u duševnoj ravnoteži, polažući jednako veliku važnost duhovnom životu kao i materijalnom, te u malim radostima nadju sreću i zadovoljstvo.

L.W.

N a š a   c e r v i c a   j e   p r e m a j h n a

Koliko je že tujcev in radovednežev prihajalo v našo astensko cerkvico! Občudovali so priprostost ki se z vso barakarsko revščino kar nekako sklada v eno samo lepoto! V enem so si pa vsi edini: premajhna je za toliko ljudstva, zato pa ima naš slovenski gospod župnik za vsakega obiskovalca pripravljene saljive odgovore. Nam vsem se najbolj dopade ta njegov odgovor: Če bi res vsi prihajali vanjo, potem bi ne šli vsi vanjo; ker pa vsi ne gredo noter, seveda lahko vsi pridejo noter, - zato pa imamo ob nedeljah tudi pet maš, da lahko vsak opravi svojo nedeljsko dolžnost!

Res pa je vsekakor, da je zdaj v zimskem času težko v barakarski cerkvi malo dlje časa zdržati, radi silnega mraza; naš gospod je sičur preskrbel par električnih pečic, pa kaj ko je imel samo za mesec marec plačati čez 900 šilingov električnega toka! Odkod naj jemljemo toliko denarja? Kako strašna je tudi poletna vročina v teh nizkih barakah! Bog se nas usmili!

B r i d k o   r a z o č a r a n j e

Slovenski begunci v astenskem taborišču kjer tako zelo težko in v večnem strahu čakamo da se "kmalu" /ta nesrečni kmalu traja za nekatere tudi po več let! / izselimo, vseeno kam, samo vèn iz nesrečnih taborišč kjer propadamo tako dušno kot telesno, smo se zelo razveselili prihoda stalnega duhovnika med nas: vsak vidi in pozna delo našega priljubljenega slovenskega župnika ki je pripravljen podnevi in ponoči pomagati kjer le more. Če samo promislimo da je naš župnik Dr Ferdinand Kolednik v zadnjem času začel spravljati autobusne vozne listke iz Astena do Linza in nazaj, ne da štejemo še vsa druga potovanja na Dunaj in Passau in Regensburg ali kamor že kjer upa najti zaposlitev onim revežem ki jih nobena komisija ne sprejme radi kake bivše bolezni radi katere ne morejo ne v Kanado in ne v Avstralijo in še manj v Ameriko, in je naštel čez 4000 šilingov, vse samo od svojega denarja ki ga zadnje čase že vse bolj porodko dobiva za svoje spise in knjige v tujih jezikih, potem si lahko vsak pameten človek predstavlja kaj pomenijo njegove velike žrtve za nas begunce, predvsem seveda za slovensko begunce.

Eno veliko skrb ki si jo je naš gospod nakopal, je plačevanje slovenskih knjig in drugega berila, posebno časopisov. Ko smo se v jeseni videli njegovo obilno pošto iz vseh strani sveta, ko smo spraševali kje in kako odgovarja, se nam je nasmehnil in po domače povedal da vsaj par besed vsakemu odpiše, pa da zadnje čase ne more skoraj nobenemu revežu več vtakniti v pismo vsaj malenkostno podobico, ker ne dobiva več plačanin toliko knjig ki jih je poprej še v Kanadi lahko predal. Ker je gospod že kanadski državljani in član kanadskih pisateljev, ima nekatere zvezo, pravi pa da pozna kar dobro stari pregovor: daleč izpred oči, daleč iz srca! Prijatelji ki so v Kanadi uporabljali njegovo sodelovanje, vidijo da je v Evropi kjer pomaga svojim slovenskim rojakom, pač njim v Kanadi nekako "nekoristen". Da gospoda ne izrabljamo gledé plačevanja slovenskih knjig in revij in časopisov, smo se odločili da vsem uredništvom napišemo prošnjo, ki smo jo odposlali dne 9. decembra 1957. Tako-le smo pisali v upanju da bodo uredništva poskrbela da ta naša prošnja pride v javnost:

Dragi slovenski rojaki!

Redkokdaj kaj slišite iz tega našega največjega taborišča v Avstriji, kjer nas je zdaj okrog 2000 slovenskih beguncev, vseh skupaj nas je pa menda več kot 4000 (radi še dveh taborišč v Ennsu in Ebelsbergu pri Linzu); zdaj pa pridemo s posebno prošnjo ki jo boste gotovo z veseljem uslišali.

Naš taboriščni župnik Dr Ferdinand Kolednik ki je sprejel to težko in odgovorno službo begunskega dušnega pastirja potem ko je od linškega škofa zvedel da že dve leti išče kakega slovenskega duhovnika ki bi se hotel žrtvovati za svoje rojake in živeti z njimi v teh revnih barakah, dobiva od raznih prijateljev po svetu veliko knjig in revij in časopisov ki nam jih zelo rad posoja - toda kaj ko so to večinoma spisi v vseh mogočih jezikih, samo ne v slovenščini. Zato prihajamo s to naslednjo srčno prošnjo:

Zelo veliko slovenskih knjig in časopisov in revij zmečete v razne kote in police ali pa romajo v smeti; kako hvaležni bi vam bili mi vsi slovenski begunci ki tako težko čakamo trenutka da odidemo iz te begunske revščine kam vèn v širni svet, če bi dobili kaj slovenskega branja! Nikar ne zmečite med smeti že prebrane liste, časopise in revije, lepo vas prosimo, pošljite jih sèm v Asten, hvaležni vam bomo za vsako slovensko branje.

Lahko nam pošljete te tiskovine na naslov slovenskega župnega urada ali kar na ime našega župnika Dr Ferdinanda Kolednika, ali pa tudi na naju podpisana, cerkovnika ali organista, že vnaprej se vam zahvaljujemo tudi v imenu vseh ki bodo deležni lepega slovenskega branja ki smo ga v preganjani domovini tako silno pogrešali, zdaj si ga pa tako srčno zelimo tu v tujini!

V upanju da bo ta naša prošnja uslišana, vam vsem voščimo blagoslovljene praznike in srečno novo leto 1958 v katerem upamo tudi mi zapustiti ta begunska taborišča in se preseliti kamor že, samo da si ustvarimo novo življenje - v imenu vseh ostalih slovenskih beguncev v taborišču Asten pri Linzu

Anton Zoré l.r. organist

Roman Zrim l.r. cerkovnik

Odkritosrčno hvaležnost smo dolžni slovenskemu župniku v Argentini g. Antonu Oreharju, ki nam je poslal kot odgovor na to prošnjo tri knjige, in sicer: Vir največje sile, Mati našega Odrešenika, Po svetli poti, zraven pa 50 izvodov knjižice Moj prijatelj 1957. Tudi pismo nam je poslal Payle Masič v imenu g. Oreharja in v njem pripombo: Prepis zgoraj imenovanega vašega pisma smo izročili upravi Svobodne Slovenije in Upravi Katoliških misijonov.

Razočarani smo ker nismo od Svob. Slovenije dobili nobenega izvoda časopisa, prav tako nobene številke Katoliških misijonov ali Duh. življenja ali Božjih stezic, kar smo vedno tako zelo težko čakali. Naš župnik Dr. F. Kolednik že dobi svoj izvod, toda en izvod za 2000 slovenskih rojakov ki bi bili tako zelo hvaležni za vsaj že prebrane zvezke... Ali nas bo kdo razumel med vami?

Samo še uredniki Slovenske države v Torontu (v Kanadi) so naš razumeli: od januarске številke dalje nam pošiljajo 20 izvodov zastoj, na naslov, kar enostavno: Begunsko taborišče, Asten bei Linz, Austria. Spostovani uredniki v Torontu, najsrčnejša zahvala vam gre, ker razumete naš težki položaj v begunstvih - na ta način ste nas pa tudi pridobili za edino pametno rešitev iz vseh trpljenja polnih okoliščin v katerih Slovenci že toliko stoletij živijo: samo naša lastna SLOVENSKA DRŽAVA nas more rešiti - in zato vam danes odkritosrčno pišemo: nobenih strank in stranic več, nobenega zapeljevanja več od strani tolikih domišljavih "voditeljev" ki so nas zapeljali v tolike nesreče! Edina pametna rešitev za Slovence je: lastna slovenska država, stran od Srbov, ali če že mora biti kaka Jugoslavija, da bomo vsaj enaki Srbom in Hrvatom, sicer pa stran od Srbov, daleč stran od njih!

Bridko razočaranje, tako smo naslovili naš članek! Na vse prošnje vsem slovenskim časopisom izven Jugoslavije, nobenega odgovora, nobene pošiljke listov in knjig, ničesar! Kako nas boli nerazumevanje rojakov zunaj v svetu! Ko pa vendar vemo, koliko časopisov zmečete v smeti, posebno Amerikanci - ali vam je tako težko napraviti zavitek in poslati nam vsaj Ameriško domovino za katero toliki pišejo da je vedno razumela težnje slovenskih protikomunističnih borcev? Nas doslej tu v astenskem taborišču ni razumel nihče drugi okrog lista Ameriška domovina kakor samo EDI GOBEC - dragi gospod Edi, Bog sam vé kdo ste, nič Vas ne poznamo, samo eno vemo, da ste edini Slovenci v tujini ki nas razume in ki nas brani! Saj beremo včasih v Ameriški Domovini kar tako jasno pišete o nas beguncih; dragi gospod Edi, dobri Bog vam povrni vso ljubezen do beguncev! Sami ste živeli težko begunsko življenje, zdaj ko pišemo te besede s pisalnim strojem ki smo si ga izposodili, beremo tudi v Amer. domovini od četrtega 27.3. 1958 Vaš članek Pirhi za brate v taboriščih - od treh oseb samo, od treh in nič več, smo dobili par besed: iz Clevelanda Jože Mišmaš en dolar, in Prince Maria en dolar, in Matevž Tekavec iz Euclida pet dolarjev, z datumom od 30.3. najsrčnejša zahvala tem trem darovalcem, drugi se nas nihče ni spomnil. Naš gospod ki so dobili ta tri pisma, so oddali en dolar družini Zrim (z dvema otrokoma), družini Zabukovnik s petimi otroci (od katerih sta dva starejša že od doma, mati je vdova že več let, so gospod dali tri dolarje, družini Vake tudi en dolar, (gospa je zelo bolna) in še dvem družinam so dali po dolar; pa kaj je to za toliko revnih družin? Bog vidi vsaj vaš dober namén, vsekakor gre vam, gospod Edi Gobec, naša zahvala da včasih kaj napisete v Amer. domovino, ki bi jo tako radi brali, a nam je naš gospod Dr. Kolednik pokazal samo račun, da ima od 12. aprila dalje plačati svojo ponovno naročnino. Ali bi se res ne mogel najti dobrotnik ki bi nam pošiljal list, vsaj že prebrani dnevnik, če ga nam že ne more naročiti da bi ga redno prejemale? Lepo prosimo vse čitatelje dnevnika Amer. domovine, naj se nas usmilijo in nam pošljejo vsaj tiste številke ki so jih že sami prebrali.

Največja naša žalost, in seveda obenem tudi razočaranje, pa je ta, da se našemu gospodu ni posrečilo, potem ko so 28 pisem razposlali raznim duhovnim gg. sobratom, da bi vsaj eden prišel na pomoč, vsaj takoj po božičnih praznikih ali vsekakor pred velikonočnimi prazniki. Gospod se nam povedali da je od teh 28 gg. samo deset odgovorilo in vsi brez izjeme odklonilno! Neverjetno je to za naš begunce, da se ne najde en sam duhovnik slovenske krvi ki bi se nas usmilil in prišel vsaj za par dni sèm med nas in nas spovedal, čeprav se naš gospod z nami muči, ga vendar tolikokrat vidimo vsega izdelanega, posebno zadnje čase ko je bil po več tednov v bolnišnici, ker nima nobenega glasu več. Naš gospod je

itak slabotnega zdravja, to mokrotno podnebje ob Donavi in mrzla baraka (še zdaj sredi aprila 1958 ni deželna vlada dokončno uredila vse kar je k vsakemu stanovanju nujno potrebno!) ter preobilno delo so ga pa še bolj zdelala. Smo pa Bogu hvalezni da so naš gospod vedno polni humorja in dobro razpoloženi, s tem nam vlivajo trajnega upanja da bo že spet enkrat bolje...

Skončamo s prošnjo da vsi rojaki v Ameriki in Kanadi in Avstraliji kamor jih je največ odšlo iz Astena, ne pozabijo popolnoma na nas ki si tudi srčno zelimo čimprej začeti človeka vredno življenje v tujini, vendar v trdnem upanju da se bomo lahko enkrat spet vrnili v slovensko domovino ko bo toliko prosta in mirna da bomo kot svobodni državljani smeli tudi svobodno živeti tako kakor si trezen in pameten človek želi mirno "na svojem" živeti!

Roman Zrim, cerkovnik

Anton Zoré, organist

Janez Šurk

N o n a v a d n a n o č v A s t e n u

Nedelja zjutraj, 16. februarja 1958. Ob osmi uri se polni naša cerkvena s slovenskimi verniki. Naš slovenski dušni pastir mašuje, takoj po evangeliju nam pridiguje, vidi mu se kako si prizadeva da bi močneje govoril, pa ne more več, verjetno ima vnetje glasilk in grla. Zato ga pa njegove ovčice napeto poslušajo, v cerkvi je vse tiho, župnikov tihi glas se le z veliko težavo prebija tja doli do konca cerkvice.

Zunaj pa rosi. Nebo zakrivajo sive megle. Človek res ne more razumeti to čudno vreme. Zimski čas je, a pravi zimi nič kaj podoben.

Po revnem taboriščnem kosilu zopet samo dežuje. Ljudje se nimajo kam dati; dolgočasijo se po barakah. Gledam skozi okno, samo dežuje, drobne kapljice drse po steklu kakor srebrjo.

Kar naprej dežuje. Noč je že. V taborišču so posvetile neštete luči. Po barakah je cel direndaj in čebljanje otrok. Može se pogovarjajo o negotovi bodočnosti, kam se bo kdo odločil, kam se bo izselil. Najbolj jim zre živce kanadski in avstralski konzulat na Dunaju ki kar na veliko deli odbitnice že kar tako kakor naš gospod župnik deli pridnim otrokom podobice. Kako se bo še vse obracalo predno se bomo mogli kam izseliti? Kar pojasniti si ne moremo postopanja raznih oblasti katerim smo pošteni delavci najbrže odveč na tem vbogem svetu! Pa menda zato ker ne pomislijo na lepe besede našega slavnega pesnika Simona Gregorčiča ki nam jih večkrat ponavlja naš gospod župnik:

Za vse je svet dovolj bogat, in srečni vsi bi bili -
če kruh delil bi z bratom brat s prav srečnimi čutili.

Lučke za lučko ugašujejo in ljudje gredo spat bolj slabo razpoloženi. A nekako ob 22. uri nas zdrami iz prvoga sna zavijanje sirene: bežimo iz barak in gledamo kako nekje pri železniški postaji gori. Pa se spet kmalu vsi vleže-mo in zaspimo. A zunaj lije in lije kakor za stavo. Zahvalimo Boga da smo še za silo vsaj pod streho.

Okrog onih ponoči pa pretoga nočni mir glas preko zvočnikov ki opominja taboriščine na nevarnost povodnji: vsi naj bomo pripravljeni. V mnoge barake je voda že vdrla. Silen preplah se loti vseh ljudi: vse je pokoncu. Kamor se oko ozre, sama voda. Kaj bo z nami? Gledam kako nekateri obupno hitro zavijajo svoje pakete, židje grabijo svojo prtljago in brodiijo po vodi ter hité proti glavnemu izhodu taborišča kjer v pisarnah vse mrgoli ljudstva.

V samskih barakah pa poje drugačna pesem. Tisti ki imajo svoja ležišča "na štuke", sploh nočejo vstati; kar po domače pravijo da imajo dovolj časa, in sicer vsaj toliko dokler voda ne priteče do njih zgoraj! Sicer pa se mnogi delajo vseeno bolj korajžne kakor pa v resnici so, saj navsezadnje se je ta "strah" lotil vseh! Vsi kar dobro vemo da z ognjem in vodo ni nobene šale.

Ker stanujem v sedmi baraki, in sem sosed našega skrbnega cerkovnika ki je bil vsled premnoge vode v svoji revni sobi in radi jokajočih otrok ves az sebe, sem mu hitel na pomoč. A dobra duša je bil v skrbeh najbolj radi bolnega gospoda župnika ki živi sam v cerkveni baraki.

(Nadaljevanje na strani 39)

Sramotni događaj.

Nedavno je jedna mala grupa naših izbjeglica izvršila provalnu krađu u magazin u logoru Asten i odnijela raznu robu. Ovu žalosnu činjenicu prikazao je na šaljiv način jedan od izbjeglica iz Zagreba, u pjesnici na kajkavskom narječju:

Alkohol je svemu kriv !

Jen pak gospon mlajših let,
Rado išel je v klet.
Penezliv nigdar ni bil,
Run i pivo rad je pil.

Robicu su v bunker skrili,
I par dni su tiho bili.
Žedja je pak teška bol,
Zgasil ju bu alkohol!

V magazinu robe dosti,
a on žejan bogec posti.
Skoval se je jedan plan,
I pajdaše našel mam.

Novce trebam, z robom vun,
Žejen ne bum, prodal ju bum.
Pošto po to bum ju dal,
Nis je kupil sem je fkral.

Pak je gospon htel bit fer,
I pajdašom dal befel:
"Novu robu znesti vun,
Sakom lahko ju prodal bun!"

Žandari su ih fest iskali,
Za par dni su ih inali.
V zeleznu kištru su ih deli,
"Peršup"-popevku im otpopeli.

Šilingov bum dosta inal,
V birtiji bum gospona špilal.
Na posel su se dečki dali,
Z magazina robu fkrali.

Zemlja raju se zaklela,
Da se bu saka tajna zdovedela.
Vsakog Božja kazna stigne,
Ki za tuđjin ruku digne!

M-IL

Zaista je tomu tako. Događja se u životu, da ljudske strasti bilo za alkoholom ili za čim drugim nagrizađu ljudsku savjest i navadjađu ljude na zlo koje uništava budućnost, živote, ličava ih slobode i svrgava u propast. Nesretni alkohol prouzrokovao je nažalost i ovdje u našoj sredini nedavno jednu provalnu krađu koja baca ljagu na sve nas izbjeglice u stranom svijetu.

Nadamo se, da je to jedinstveni slučaj koji se više neće ponoviti. Ovaj slučaj neka bude opomena svima nama, da se klonimo alkohola, a time izbjegnemo i svim žalosnim posljedicama. Ne zaboravimo, da svaki naš izgred ili protuzakoniti postupak može onemogućiti naše izseljenje!

U školi

Zapita vjeroučitelj maloga Mirana:

" Koja je peta zapovijed Božja? "

" Ne ubij! "

" A koja je šesta? "

" Ne zakolji! " odgovori kao iz topa mali Mirano.

(Iz astenske školske kronike)

Po zvočnikih nam sporočijo da voda ne bo več naraščala; saj jo gazimo že dovolj visoko, čez 60 cm je je. Nekateri so se zopet vlegli, posebno tam v tistih barakah ki stojé malo bolj visoko, in jim voda ni vdrla v sobe.

Pljuskanje vode je zbudilo tudi našega dusnega pastirja. Pa je vendar naš meznar brodil vodo in jaz za njim, da smo hiteli v župnišče, da kaj pomagamo reševati če bi bilo treba. Gospodu smo pomagali vzdigniti harmoni v pisarni, da bi voda ne uničila dragocenega instrumenta, tudi knjige ki jih imajo zložene tudi na tleh ker nimajo dovolj omar, smo zložili kamor smo pač mogli. Žalostno je gledati vodo ki narašča in ki je prišla do vrh stopnic pred vhodom v župnišče in pred cerkvico.

Težko smo pričakovali jutra. Kakšno razdejanje po taborišču. Kamor je oko pogledalo, sama voda, kakor da bi si mogli predstavljati široko morje.

Marsikdo si je pa predstavil blejsko jezero in sredi njega lepo cerkvico ko je pogledal kako se naša taboriščna cerkvica vzdiguje iz vode; tisto jutro so gospod maševali kakor navadno ob sedmih, samo vsa velika četa njegovih ministrantov ki se drugače tako veselijo vsakega pondeljka (ker je ta dan ves njihov!) ni mogla v cerkvico, radi prevelike vode. Samo dva junaka, Weinhart Miro in Kuhta Miro sta imela visoke škornje in sta lahko prišla ministrirat.

Tako smo videli tisti pondeljek zjutraj naš taboriščni Bled, ljudje so se zbirali in občudovali tudi to božjo lepoto, čeprav kar nekam žalostno; pa smo zagledali našega gospoda ki so na široko odprli vrata župnišča in s svojo palico v roki, saj brez palice tako težko hodijo radi nesrečnega revmatizma v nogah, poskušali koliko visoko stoji voda: kar celih 65 cm. Gospod so šli skozi župnišče in zakristijo do vhoda v cerkev, in pred cerkvenimi vrati smo poskušali priti bližje k njim. Razumeli smo vsaj njihovo tolažbo, ko so nam povedali dalmatinski pregovor: Hvali morje, toča drži se suhe zemlje! In so gospod kar ostali v baraki, dokler ni proti večeru odtekla vsa voda.

V taborišču imamo pa tudi zelo duhovite fotografе: naenkrat se je znašel pred nami Weinhart Miro, enajstletni ministrant, in je s svojim aparatom zadel več lepih slik, s svojim elegantnim nastopom kot navadno, se nam je tudi lepo zahvalil za lepe posnetke (od katerih najdete samo enega na predzadnji strani ovitka spodaj).

Ker so kmalu prišli gasilci iz Linza in okolice da so črpali vodo iz kuhinjske kleti in iz vseh ostalih prostorov ki so bili poplavljeni, je kmalu zginilo tudi naše astensko "umetno" jezero, za katerim pa prav nič ne žalujemo, tembolj ker so nam tudi naš gospod rekli, da moramo vedno prositi Boga: Ognja in povednji, reši nas, o Gospod!

Janez Šurk

Iz ministrantske torbe:

Gospod župnik ima navado da vsako jutro pred sveto mašo zbranim pridnim ministrantom raztolmači praznik dotičnega dne ter obonem barvo mašne obleke.

Tako je tudi v torek 18. februarja, praznik svetega škofa in mučenca Simeona vprašal fantiče zakaj ima danes rdeči mašni plašč? Pa je bil vprašan oni Karlek iz Prekmurja ki se je že vrnil s starši nazaj v Jugoslavijo; samozavestno je odgovoril: "Danes je sveti Pust!" Kljub silnemu smehu vseh ministrantov so mu pa le nekateri zaupali naj koledar malo bolj pametno bere!

Pondeljek je navadno prav posebej dan vseh ministrantov; predno pa vsaj najpridnejši dobé kako nagrado, bodisi za točno izgovarjanje vseh latinskih molitev, bodisi za zgledno obnašanje pred oltarjem, ali za redno prihajanje v cerkvico, vpraša včasih gospod župnik tudi česa se spominjajo iz pridige prejšnjega dne, v nedeljo? Kolikor je slovenskih otrok, že se razumejo vsaj kar slišijo pri slovenski pridigi. Toda pridig je več in vsaj nekaj lahko se iz hrvatske in nemške pridige razumejo, nekaj tudi iz poljske in morda tudi iz madžarske, posebno oni iz Prekmurja in Backe in Banata. Gospod so pred Božičem razložili: "Pripravite pot Gospodu!" - Vsi so hoteli vedeti odgovor ki ga bodo dali g. župniku! - Tonček je zmagoslavno razložil: "Vsi bomo pomagali, ker ste pridigali naj "popravimo plot gospodov"!.. O ti ljubi otroci!

Lep poletni dan - celo brez vetra kar je v Astenu bolj redko - me je izvabil iz nekdanjega IRO taborišča ven v naravo. Korake sem nameril proti glavni cesti na kateri je bil tedaj autopromet šele v začetnem razvoju; tudi o kakih prometnih nesrečah se takrat ni mnogo slišalo. Na razpotju sem krenil v 3 km oddaljeni trg St. Florian, ali po naše, bolj po domače k Sv. Florjanu. Pri nas v Sloveniji je veliko cerkvà in znamenj posvečenih temu zascitniku proti ognju. Ena je tudi v Ljubljani, v znani Florjanski ulici.

Leta 1950 še ni bilo moderne auto-ceste, ki je sicer že bila v načrtih pred drugo svetovno vojno in je bila v nekaterih krajih že začeta toda na sektorju Enns - Traun sele leta 1957 skoncana. Desno od moje poti leži naselje Taunleiten. Pot se polagoma približuje vzpetini in vodi dalje ob njenem robu. Levo vidim novo, po drugi svetovni vojni zgrajeno zvonolivarno. Ker so ravno tedaj imeli v naročilu največji avstrijski zvon za stolno cerkev sv. Štefana na Dunaju (t.zv. pumerico) sem si hotel ogledati predpriprave. Toda niso mi dovolili. Pozneje sem zvedel da se jim prvič ni posrečilo viliti zvon. Sicer so bili med našimi begunci boljši strokovnjaki za zvonolitje, toda sprejeti v službo niso mogli biti, samo zato ker so bili tujci. Osnutek za reliefe na zvonu je bil razpisan. Kot najlepší je bil priznan oni nekega ogrskega umetnika iz našega IRO taborišča v Astenu; toda sprejet je bil drug osnutek, nekega avstrijskega domačina. K slavnosti ulivanja kovinske mase so bili povabljeni mnogi duhovniki, predstavniki linske škofije in mnogi drugi. Prav malo je manjkalo da ni prišlo do težke nesreče, ker je forma, (ogrodje) popustila, in je ogenj že zajel svečanostni oder. Vse je bilo treba ponovno vlivati. Niso seveda bili popolnoma prepričani če se bo drugi poskus posrečil ali ne. Za vsak glučaj so sklenili zelo drago zavarovanje, ker je že prvič bilo preveč skode. Drugič se jim je končno posrečila "pumerica". Oni livar na Dunaju ki je leta 1711 vлил prvotni zvon, ni imel se modernih naprav in orodja, pa je bil le spretnejši kot njegovi kolegi po dobrih 200 letih pozneje!

Nadaljujem svojo pot in kmalu se prikaže šola in prve hiše desno in levo ob cesti. Trg je imenovan po samostanu ki leži iznad trga na pobočju vzpetine in ki s svojim stranskim krilom s 50 okni pročelja in z 2 nadstropji ter s svojo elegantno baročno zgradbo t.zv. letnega refektorija (obednice) naredi mogočen vtis na vsakega potnika.

Ima ta samostan kakšno ožjo zvezo s slovensko zgodovino? Prav malo obiskovalcev se tega zaveda.

Florianus je bil v začetku 4. stoletja po Kristusu najvišji rimski civilni uradnik v provinci obbrežnega Norika. Svoj sedež je imel v mestu Lauriacum v bližini sedanjega Ennsa. Radi svoje stanovitnosti v krščanski veri je bil za časa vladanja rimskega cesarja Dioklecijana leta 304 po Kr. mučen in končno vržen v reko Anizo, po nemško Anisa, Ains in nazadnje Enns. Že tedaj je morala biti na kraju sedanjega trga krščanska naselbina, bodisi s keltskim, ali pa rimskokeltskim prebivalstvom. Vse kaže da so ga ti ljudje skrivoma pokopali v svoji sredini in ga začeli častiti kot velikega svetnika. Njegov spomin se je ohranil prav do današnjih dni na istem prostoru, čeprav se za njegov grob ne vé in ni več ohranjen. Kraj sam leži na južni strani Obdonavja. Dolina Donave pa je vedno bila in bo prehod od vzhoda na zahod. Med preseljevanjem narodov so tu drveli divji germanski narodi ki so uničili vso rimsko keltsko kulturo in gotovo tudi grobnico ali kapelo nad grobom svetega Florjana.

Za temi divjaki so pa prišli še Obri in z njimi Slovani pod njihovo oblastjo. V nasprotju z ostalimi germanskimi narodi in Obri, so se Slovani tu stalno naselili, čeprav zelo raztreseno. To bi bil nekak prvi moment iz naše domače preteklosti. Slovanski živelj je pomešan z ostanki

romaniziranih Keltov ostal še dolgo, tudi še po prvi kolonizaciji Bajorov in po letu 955, torej po drugi nemški in definitivni kolonizaciji. Vse polno krajevnih imen prica o tem, na primer Sierning (Sirnik), ali domaća imena posameznih kmetij Lah, Laa, itd.

Toda nadaljujmo. Desno v breg prideš do glavne fronte samostanske zgradbe. Baročni samostan si lahko ogledam samo od zunaj. Znotraj si sicer lahko ogledam knjižnico, hodnike in cesarske dvorane, najlepše zbirke v stavbi in raznih umetnin pa ne. Ni dostopa na pr. v obednico, v sprejemno sobo prelatovo, v njegovo hišno kapelo, niti ne moreš v že prej omenjeni letni refektorij, v mineralni kabinet, do zbirke bakrorozov, v vrtni paviljon, v obe zakristiji itd. Leta 1950 je bila galerija slik še dostopna. Ko so pa neki uzmoviči ukradli leta 1954 nekaj slovanških ikon, tudi ta galerija ni več odprta občinstvu.

Bolj je zanimiva za slovenskega begunca krasna baročna cerkev, pač ona najlepših v vsej Avstriji; v njej se Slovenec počuti kar ponosnega. Le žal da se tako malo Slovencev briga za veliko umetnino v tej cerkvi, namreč za slavne orgle ki jih je postavil ljubljanski kanonik Franc Ksaver Krizman. Seveda tudi to ime Nemci pišejo po svoje, namreč Krisman. Vsak Avstrijec vedno goni le "Bruckner-Orgel", kakor da bi ta avstrijski komponist ki je bil tu organist in je tu pokopan, postavil te slavne orgle. Samo popravljaj jih je, to prav gotovo! V cerkvi so glavne orgle in dvoje stranskih. Te stranske so starejše, in so stale še predno je Ljubljčan Krizman izdelal nove, glavne, od 1770 do 1774. Na žalost te sedanje glavne orgle tudi niso več popolnoma v prvotnem stanju, saj jih je firma Mauracher z Dunaja leta 1875 in spet 1930 samo kvarila in gotove dele enostavno potrgala proč, ker jih pač ni znala popraviti. Šele leta 1950 je W. Zika deloma vsaj reštavriral delo našega slovenskega rojaka Krizmana. Več kot polovico piščali je novih. Prvotne orgle so imele neke pristno baročne pritikline, na pr.: kukanje kukavice, zvrzolenje pticic, bobnanje. Prvotno so imele 74 zvenecih registrov, 4542 cinkastih piščali in 688 lesenih piščali. Dejstvo je da je ta naš domačin Krizman že v proračunu za velike cinkaste piščali označil odgovarjajoče intonacije. Največja piščal je visoka enajst metrov, v premeru meri 45.5 cm, obsega 1.5 m in tehta 245 kg. Torej nekaj ogromnega.

Samostan je bil postavljen bajé na kraju kjer so pozneje pokopali svetega Florjana. Je last Avguštincev lateranskih kanonikov, po naše korarjev. Njih predstojnik je infulirani prost, sedaj mil.g. Leopold Hager. Njegov prednik je v nacističnem pregnanstvu umrl. Primitivni obiskovalci samostana domnevajo seveda ogromne samostanske zaklade. Teh pa že davno ni več. Saj je za to poskrbel že cesar Jožef II. (zbadali so ga da je bil "mežnar" ker se je mešal v cerkvene posle!) in za njim seveda tudi še Hitler ki je vse korarje spodil in premoženje razlastil. Šele leta 1945 so se lahko redovniki vrnili v samostan, v kolikor jih spet ni vse preveč oviralo ameriško vojaštvo ki je na žalost mnogo umetnin pokvarilo. Saj so na pr. v slavni dvorani letnega refektorija igrali nogomet, in s tem uničili veliko dragocenosti ki jih ni mogoče več popraviti.

Svoj izlet k Sv. Florjanu sem zaenkrat končal. Kdor bi hotel pač vse natančno preučiti in ogledati, bi moral večkrat priti. S cestno železnico sem se vrnil do Taunleiten; ta železnica s svojim kapitalom spada tudi v sklop podjetij ki jih vodi samostanska uprava.

Statistika maš v astenskem taborišču od 1.junija 1957:

Dr Ferdinand Kolednik, redne vsakdanje maše - skupno	221 maš
Dr Fra Mirko Čović, nedelje in praznike za Hrvate -	31 "
Vlč g.Franc Werner iz Astena, nemške (Volksdeutsche)	29 "
Vlč g.Jenö Baan, za ogrske begunce ob nedeljah	25
Vlč P.Ludvik Ilencik, salezijanec, za Poljake, Čehe in Slovake, redno ob nedeljah in praznikih	24
Vlč P.Kamil Pernat, iz samostana (Cistercijanskega, v Engelszell-u (prišel za pomoč raznim gospodom)	16
neki gospod Vlado Rutar prišel na obisk, štiri maše	4
1.9.je novomašnik g.Polacek zamenjal g.P.Ilencika	1
20.oktobra je g.Štefan Maczady zamenjal Dr Čovića	1
15.XII.zvečer je maševal škof Prevzv.Dr Zauner Fr.Sal.	1
Od 1.junija do 31.decembra 1957 je bilo vsega skupaj	353 maš

Vsem prijateljem ki se zanimajo za slovenske knjige prevedene v razne tuje jezike, sporočam da imam naslednje knjige na razpolago:

- 1) Jurčičevo povest JURIJ KOZJAK, v francoščini - po dva dolarja
- 2) " " " " v angleščini tudi " "
- 3) " " " " v nemščini, vezane po 5.50 DM
" broširane pa 4.50 DM
- 4) " " " " v italijansčini, po 350 italj.lir
- 5) " " " " v grščini, po en USA dolar
" imam še v 22 drugih jezikih v rokopisu
- 6) Finžgarja SEDEM POSTNIH PODOB v francoščini, za šesta izdaja, o.50\$
- 7) " " " " v angleščini, tudi po pol dolarja
- 8) " " " " v slovenščini (druga izdaja) 8 silingov
- 9) " " " " v portugalsčini, za pol dolarja
- 10) " " " " v nemščini, za nemsko eno marko in pol
- 11) " " " " v grščini - za pol dolarja
- 12) Terčeljevo povest VOZNIKI v francoščini, stane 400 francoskih frankov
- 13) prelata Janeza Kalana SVET KRISTUSU, v francoščini, za en dolar
- 14) P.Hermana Vodenika UN MARTYR, ALOIS GROZDE, kanadska izdaja, 1.50 \$
" " " " " " pariska " 450 fr.fr.
- 15) Finžgarja POD SVOBODNIM SONCEM v francoščini, rokopis, 25 dolarjev
- 16) " " " " v nemščini, rokopis, tudi 25 dolarjev
- 17) P.Bazilija Valentina TONCEK IZ POTOKA, v francoščini, rokopis, 10 \$
- 18) " " " " " v nemščini, rokopis, po 10 \$
- 19) " " " " " v hrvaščini rokopis, po 10 \$
- 20) SPOMINI SLOVENSKE MATERE - še v rokopisu, oddam za 20 dolarjev
- 21) SRBSKA VOJAŠČINA (odlomek iz SPOMINOV) kot rokopis dam za 10 USA \$
- 22) Jurčičevih povesti v francoščini in nemščini imam (še vse samo v rokopisih) celih dvanajst - zagledajo kdaj beli dan?...
- 23) Finžgarjevih povesti v francoščini in nemščini, jih imam devet, med temi STRICI, in DEKLA ANCKA že kot podlistki tiskani
- 24) Meškove spise imam v francoščini in nemščini, večinoma v rokopisih itd....

Kogar zanima kaj več o vsem tem mojem prevajanju slovenskih del v razne tuje jezike, posebno v francoščino in nemščino, prosim, naj se mi oglasi pismeno, prav rad bom vsakomur na razpolago. Pripomnim pa da vseh rokopisov nimam v več izvodih; potankosti lahko sporočim pismeno. Komurkoli bom z veseljem na razpolago, za dobro ime NAŠE MATERE SLOVENIJE.

Dr Ferdinand Kolednik
slovenski izseljenski duhovnik
A s t e n b e i L i n z A u s t r i a

Prvi ministrant, Miro Weinhart iz Zagreba doma, je tudi dober fotograf; nekega dne je „zadel“ nasega hrvatskega dusobriznika ko je ravno pricakoval slovenskega s katerim sta skupaj vodila sestanek otrok za krsceanski nauk.

Ce hoces imeti „zlahtnih“ rozic v svojem vrtu, jih moras pac lepo gojiti: koliko ur je nas slovenski dusni pastir ze daroval da je tudi najmlajse vztrajno pouceval! Saj ga dan za dnevom gledamo pri obiskih v druzinah, predvsem pa v novi dvoranici ali v zakristiji, ali pa v cerkvi pred oltarjem, ko s svojo oacetovsko besedo sviri in poduceje — Bog mu bodi bogat Placnik. Naj nas dobri gospod zupnik ne zameri fotografu ki ga je ujel v svoj aparat ko niti zdaleka ni mislil da ga kdo „zasleduje“!

Caritas dijeli cipele; puno svijeta ceka, pa je trebalo i onima koji jos nisu strpljivi, dati duhovnu pomoc — nas logorski zupnik Dr Kolednik ih tjesi.

Da se malo nasmijemo: Fotograf Josip, (koji je vec u Australiji), uhvatio je dusobriznika logora na jednom uglu slike, a na drugom neku zidovku.

Med nasimi ministranti je najvecci, pa ne najstarejsi, Gerard Zabukovnik, rojen 18. 7. 1944. ki tu na slici drzi najmanjsa dva, Andreja in Romana Zrim, oba sinova nasega poztvovalnega cerkovnika Romana Zrima, iz Prekmurja doma.

Najmlajsa ministranta, Andrej in Roman Zrim, sta prav tako pridna obiskovalca cerkvice in sluzbe bozje kakor vsi ostali ministranti; kadar se zbiramo pred kipom Fatimske Matere Bozje za skupno molitev v cast Marijino, se vedno spominjamo domovine in prosimo Boga da v tujini najdemo nov, srenejši dom.

Praznik Brezmadezne: Najlepsi dan v novem delu te nase priljubljene barake: prvo sveto obhajilo nasih otrok, 21 slovenskih in 12 hrvatskih. Dolge dneve skrbne priprave, veliko molitve in tudi zrtvic pridnih otrok, vse smo z veseljem naredili da bo ta praznik kar najboljši. Ganljivi trenutek prvega svetega obhajila je privabil premnogim solze v oči, posebno ko je prejel prvic Jezusa v svoje nedolžno srce najmanjši nas ministrant, Andrejcek Zrim, rojen 26. februarja 1953; med ministranti so bili se trije prvoobhajanci.

V nedeljo 15. decembra je prisel ob starih popoldne linski skof Dr Franz Zauner da bi nam blagoslovil novi tabernakel in podaljšek cerkvice ter vse nove prostore v prizidani novi zupnijski baraki. Po sveti masi ob 5 zvečer je 69 birmancem in birmankam podelil zakrament svete birme. Med njimi so bili zopet nekateri ministranti ki so vsi z zglednim obnasanjem in tocnim izgovarjanjem vseh latinskih molitev (ki jih znajo seveda na pamet, saj jih drugače nas gospod zupnik ne pusti k oltarju) skofa tako razveselili da je pred vsemi prisotnimi verniki priznal da kaj tako lepega se ni nased v svoji skofiji. Naj skofovo priznanje nase pridne ministrante vzpodbuja da bodo vedno ostali dobri in verni sluzitelji oltarja.

+

+

15. oktobra 1957. smo začeli v Bozjem imenu s prizidavanjem nove cerkvene barake zraven dotodanje kapele; kako vse drugače so tukaj nasi dobrovoljci delali z veseljem brezplačno, kot pa prisiljeno „prostovoljno“ v zasuznjeni domovini! Koncem novembra je bilo delo dokončano, in za spomin smo dobili tudi nekaj zanimivih slik; ta-le naj dokazuje da je bil tudi nas slovenski dusni pastir vedno pripravljen zagrabiti za vsako delo in s tem je pac vsem dajal poguma da smo si cerkveno barako v najkrajšem casu sami postavili; potrebna gradbena sredstva je dal skofijski ordinariat v Linzu.

+

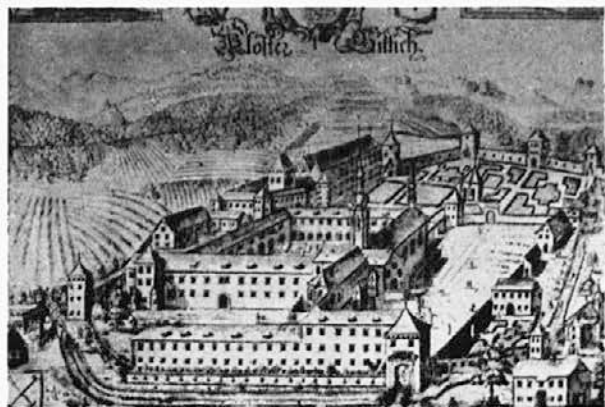
Taka je zdaj nasa cerkvice h kateri smo dogradili se novo zupnišce; v njem imamo zdaj svoj zupni urad in ne vec v baraki 6 soba 24 kot ste jo poznali vecinoma vsi ki ste pred koncem leta 1957 odšli po svetu s trebuhom za kruhom...

Tudi stanovanje ima zdaj tukaj nas slovenski dusni pastir ki je edini duhovnik stanujoc v taboriscu.

+

V pondeljek 17. 2. 1958. je voda zalila taborisce in smo imeli do 65 cm visoko vode ki se zdaj kaze svoje posledice mokrote skoraj v vseh barakah. Ognja in povodnji, resi nas, o Gospod!

Stiski samostni v casih ki jih popisuje Jurcic v svoji zgodovinski povesti o Jurju Kozjaku slovenskem janicarju.

Grb sedanjega stiskega opata Dr. Augustina Kostelca, ki ze 33 let vodi usodo tega nasega najslavnejsega samostana v Sloveniji.

Grb stiskega samostana

Dragi nasi prijatelji!

Ovaj „Glas iz Astena“, ne predstavlja neku reviju ili novine, nego zamjenjuje jedno opsirnije pismo. Nas je cilj prikazati vam sve vaznije događaje, koji su se zbivali za vrijeme vasesg boravka i poslije vasesg odlaska iz Astena.

Slovenski dusni pastir Dr. Ferdinand Kolednik bo izdal nov slovenski ponatis priljubljene Jurciceve povesti

Jurij Kozjak: Slovenski janicar,

ki je ze v 27 jezikov prevedena. Dodal bo tudi vec zanimivih slik.

V tej izdaji namerava dodati svoj latinški prevod.

Za predplacila pisite na naslov:

**Dr. F. Kolednik
Asten bei Linz
Austrija**